

Perspectiefnota 2022

Inhoudsopgave

Voorwoord en leeswijzer	4
1. Aanbiedingsbrief	5
1.1 Blik vooruit	6
1.2 Samen voor elkaar: handen uit de mouwen en schouders er onder	6
1.3 Bestuur en dienstverlening	6
1.4 Schoon, heel en veilig	7
1.5 Duurzaam ontwikkelen en wonen	7
1.6 Ondernemen en ontspannen	9
1.7 Leren, participeren en ondersteunen	10
1.8 Financiën	15
1.9 Bestuurlijk proces	17
2. Financieel perspectief 2021 - 2025	18
2.1 Financieel perspectief 2021 e.v.	18
2.2 Sociaal Domein	20
2.3 Aanpak sluitende begroting 2021 en begroting 2022 - 2025	23
2.4 Openstaande taakstellingen	23
2.5 Investeringskredieten	24
2.6 Ontwikkelingen Algemene reserve	24
2.7 Verloop weerstandsratio	25
2.8 Stelposten loon- en prijsstijging	26
2.9 Stelpost areaalmutaties	26
3. Indeling programmabegroting 2022 - 2025	28
3.1 Inleiding	28
3.2 Programma's	28
3.3 Paragrafen	29
4. Bijlage I Indexatie	30
4.1 Prijzen	30
4.2 Lonen	31
4.3 Samengesteld percentage	31
4.4 Toelichting berekeningswijze belastingen (OZB) en tarieven (riolering)	32
5. Bijlage II Overzicht knelpunten 2021 – 2025	34
5.1 Bestuur en dienstverlening	38
5.2 Schoon, heel en veilig	38
5.3 Duurzaam ontwikkelen en wonen	41
5.4 Ondernemen en ontspannen	44
5.5 Leren, participeren en ondersteunen	44
5.6 Overzichten	45
5.7 Coronacrisis	51
5.8 Sociaal Domein	51
6. Bijlage III Overzicht administratieve mutaties 2021 - 2025	58
7. Bijlage IV Reserves en voorzieningen	61
8. Bijlage V Investeringskredieten	63

Doel van de perspectiefnota

De perspectiefnota is een eigen document van de gemeente Nissewaard (zie Financiële Verordening 2020) en komt als zodanig niet voor in het Besluit Begroting en Verantwoording voor Provincies en Gemeenten (BBV). De perspectiefnota is bedoeld om de afwijkingen weer te geven van de lopende begroting alsook het vastleggen van de uitgangspunten en verwachte (financiële) ontwikkelingen bij het opstellen van de begroting voor de komende jaren.

Een groot deel van het werk van een gemeente bestaat uit “going concern” werkzaamheden, hierin zijn accenten aan te leggen, maar deze hebben minder politieke prioriteit. In het coalitieakkoord Samen voor elkaar! zijn de politieke lijnen uitgezet voor de huidige gemeenteraadsperiode.

De perspectiefnota dient als handvat voor de gemeenteraad om de koers te bepalen voor de volgende programmabegroting. Via het indienen van moties kan de gemeenteraad deze richtinggevende uitspraken kenbaar maken. Het college stelt de begroting op. In de programmabegroting wordt vervolgens aangegeven op welke wijze de moties een plek hebben gekregen in de programmabegroting.

Leeswijzer

De aanbiedingsbrief schetst een beeld van het beleidsmatig perspectief. Dit is gebaseerd op het coalitieakkoord Samen voor elkaar! De aanbiedingsbrief sluit af met een korte beschrijving van de wijze waarop het bestuurlijke besluitvormingsproces verloopt als ook hoe met de door de fracties ingediende moties wordt omgegaan.

In hoofdstuk 2 wordt een uiteenzetting gegeven van het financieel perspectief 2021 – 2025. Belangrijke elementen hierin betreffen de mei- en septembercirculaire 2021. Ten tijde van het schrijven van deze perspectiefnota was de meicirculaire 2021 nog niet beschikbaar. Wij gaan ervan uit dat deze circulaire tijdig verschijnt om bij de behandeling te kunnen betrekken door middel van een brief waarin de belangrijkste ontwikkelingen van deze circulaire op de gemeentefinanciën geschetst worden. In dit hoofdstuk (en overige onderdelen van deze perspectiefnota) wordt bij sommige posten “PM” vermeld. Dit houdt in dat er wel (mogelijke) financiële mutaties (positief dan wel negatief) verwacht worden, maar dat momenteel daar nog geen/onvoldoende zicht op is. Zodra daar meer over bekend is, is het bovendien nog de vraag of hier extra middelen beschikbaar voor moeten worden gesteld dan wel dat het binnen de bestaande budgetten kan worden verwerkt/opgevangen. Indien de verwachte mutatie hiertoe aanleiding geeft, wordt er nader over geadviseerd.

In hoofdstuk 3 wordt de programma-indeling voor de begroting 2022 – 2025 uiteengezet waarbij tevens per programma de betreffende thema’s worden benoemd.

In bijlage I wordt een nadere toelichting gegeven op de berekening van de gehanteerde indexpercentages voor 2022.

In bijlage II zijn de geïnventariseerde knelpunten 2021 – 2025 terug te vinden.

In bijlage III wordt een overzicht gegeven van de te verwerken administratieve mutaties 2021 – 2025. Deze zijn budgettair neutraal en zijn enkel en alleen aan deze perspectiefnota toegevoegd omdat ze over programma’s heen gaan waarmee ze, vanuit financieel technisch oogpunt, door de gemeenteraad dienen te worden geautoriseerd.

Tenslotte worden in bijlage IV en V een overzicht gegeven van respectievelijk de reserves en voorzieningen en de investeringskredieten.

1. Aanbiedingsbrief

Nissewaard, 8 juni 2021

Aan de Gemeenteraad,

Net als vorig jaar ook dit jaar een bijzondere perspectiefnota. Dit heeft vooral te maken met de coronacrisis waarin we nu verkeren. Daar waar we vorig jaar bij het schrijven van deze perspectiefnota nog overvallen waren door deze totaal onverwachte en onvoorziene situatie, hopen we nu dat we in de laatste fase van de coronapandemie zijn beland en dat wij onze blik weer vooruit kunnen richten.

De gevolgen van de coronacrisis

De coronacrisis heeft het afgelopen jaar op veel gebieden grote invloed gehad en de vraag blijft wat de lange termijn effecten zullen zijn. Tegelijkertijd hebben we ook niet stilgestaan. Ondanks de onzekere tijd zijn we blijven werken aan die aantrekkelijke, vitale, toekomstbestendige woon- en werkgemeente die we in 2040 willen zijn en hebben we onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners daar waar nodig in deze moeilijke periode ondersteunt. We hebben laten zien dat we als samenleving veerkrachtig zijn. We hebben dit *samen voor elkaar* gekregen. Elkaar geholpen, er zijn mooie initiatieven ontstaan én we hebben onze schouders eronder gezet.

We zijn daar bijzonder trots op. En we blijven dit ook doen. We willen van crisis naar herstel. De geboden coronacompensatie vanuit het Rijk helpt ons hierbij, evenals onze corona-reserve. Toch moeten we een slag om de arm houden. De vraag blijft wat de effecten zullen zijn van deze crisis op de korte, middellange en lange termijn. Ook blijft de vraag of we voldoende compensatie vanuit het Rijk blijven ontvangen. Op lokaal niveau proberen we deze effecten zo goed mogelijk te inventariseren om daar passende maatregelen op te treffen, zodat we onze samenleving kunnen blijven ondersteunen.

Het laatste jaar van de raadsperiode

Wat deze perspectiefnota ook bijzonder maakt, is dat het de laatste is van deze college- en gemeenteraadsperiode. Het college is er trots op dat het deze bijzondere raadsperiode kan afsluiten met een positief saldo voor de komende jaren, waar een nieuwe raad en een nieuw college mee aan het werk kan gaan. En dat is in deze bijzondere periode uitzonderlijk. We zijn geconfronteerd met veel onzekerheden door Corona, maar ook met onzekerheid met betrekking tot Rijksinkomsten. Door het behoudend om gaan met de gemeente financiën hebben wij dit positieve resultaat kunnen realiseren.

Onzekerheid gemeentefinanciën

De gemeentefinanciën staan onverminderd onder druk. Uit onderzoek van Binnenlandse Zaken naar de financiële positie van gemeenten blijkt dat gemeenten financieel in de knel zijn geraakt. De toenemende druk op de financiële positie leidt tot een sluipende uitholling van het voorzieningenniveau, zoals in de WMO of de jeugdzorg. Ook in Nissewaard zijn die zorgen. Jarenlang lagen de kosten voor het sociaal domein in lijn met de eerste begroting en werden overschrijdingen gedekt vanuit de reserve sociaal domein. Deze reserve is nu uitgeput en inmiddels zien we de lasten in het sociaal domein alleen maar toenemen. Deze stijging van de lasten hangt samen met het onvoorspelbare karakter van de vraag in de zorg. Op dit moment is er nog geen zicht op extra Rijksmiddelen. Daarvoor zal de kabinetsformatie moeten worden afgewacht. Het is nog maar de vraag of hier meer duidelijkheid is als we de begroting 2022 aan u voorleggen.

Daarnaast zien wij ook onze eigen uitdagingen om die aantrekkelijke, vitale, toekomstbestendige woon- en werkgemeente in 2040 te zijn. We staan als groeigemeente aan de vooravond van een grote complexe vervangingsopgave in onder andere onze eigen accommodaties, de

onderwijshuisvesting en diverse wijken, die herstructurering behoeven. Ook ligt er een forse klus om de landelijke en lokale ambities in het kader van duurzaamheid te realiseren en om onze gemeente meer bereikbaar te maken. Deze grote opgaven samen met de onzekerheid over onze Rijksinkomsten maakt dat we óók de komende jaren behoedzaam en zorgvuldig met onze financiële middelen om moeten blijven gaan. Dus blijft de verantwoordelijkheid voor een financieel gezonde gemeente onze prioriteit, juist nu.

1.1 Blik vooruit

Ondanks de hierboven genoemde onzekerheden hebben wij onze blik vooruit. Ons financieel perspectief geeft ons ook die ruimte. We maken af waar we mee begonnen zijn en blijven ondertussen onze financiële positie versterken. Onze ambitie om die aantrekkelijke, vitale, toekomstbestendige woon- en werkgemeente in 2040 te zijn, blijft ongewijzigd. Het blijft van belang om te investeren in onze mooie gemeente. Nissewaard is dat waard! De projecten als Kolkplein, Heywegenglaan, De Haven en de projecten in de kleine kernen zijn daar mooie voorbeelden van.

Met onze blik vooruit bieden wij u hierbij de laatste Perspectiefnota van deze raadsperiode aan, waarbij ook een nieuwe raad en een nieuw college kan bouwen aan de toekomst van onze mooie gemeente.

1.2 Samen voor elkaar: handen uit de mouwen en schouders er onder

Onze belangrijkste uitdaging blijft om die aantrekkelijke, vitale, toekomstbestendige woon- en werkgemeente in 2040 te zijn. Dit doen wij natuurlijk niet alleen. We werken samen met onze inwoners, externe partners, andere gemeenten en besturen, voor onze inwoners. ‘Samen voor elkaar’ geldt misschien nu meer dan ooit in deze onzekere tijd. Vanzelfsprekend is het van belang wij op constructieve wijze blijven samenwerken met de raad. Ieder vanuit z’n eigen rol en verantwoordelijkheid, met een gemeenschappelijk doel: doen wat goed is voor Nissewaard en zijn inwoners.

In de begroting zijn de ambities van het coalitieakkoord vertaald naar de thema’s ‘Bestuur en dienstverlening’, ‘Schoon heel en veilig’, ‘Duurzaam ontwikkelen en wonen’, ‘Ondernemen en ontspannen’, ‘Leren participeren en ondersteunen’. Naast alles wat we al doen, vertaalt dit zich in de hieronder genoemde vijf hoofdopgaven van het perspectief van Nissewaard.

1.3 Bestuur en dienstverlening

Regionale samenwerking

Samenwerken en beïnvloeden zijn in deze huidige maatschappij, de netwerksamenleving, noodzakelijk om onze gemeentelijke doelen te bereiken. De uitdagingen van Nissewaard noodzaken ons tot meer samenwerking in het netwerk waar we deel van uitmaken, maar ook tot samenwerking met nieuwe partners: we kijken over onze grenzen heen. Door het bundelen van krachten kunnen we met elkaar meer bereiken en pakken we opgaven samen op.

Dit blijkt ook uit de nieuwe innovatieve regionale samenwerking van de Zuid-Hollandse Delta waaraan we in 2022 verdere uitwerking geven aan de regiodeal, waardoor we onze economische structuur versterken en ons woon- en leefklimaat verbeteren op de onderdelen agrifood, landschap & toerisme, duurzaamheid en onderwijs & arbeidsmarkt. We willen deze samenwerking in 2022 verder verstevigen en als nieuw samenwerkingsverband meer positie verwerven. Daarnaast blijven we actief op zoek naar nieuwe partners, maar kijken we ook naar creatieve mogelijkheden en oplossingen om (financiële) opgaven op meerdere schouders te leggen, want samen staan we sterker.

Placebranding

Uit de ambitie op regionale samenwerking en externe oriëntatie vloeit voort dat we het unieke van Nissewaard meer willen benadrukken en dat we ons onderscheidende karakter goed voor het voetlicht willen brengen. De naam Nissewaard is nog steeds te onbekend en dat is niet gunstig voor de diverse projecten en programma's. Als we ons beter in de markt zetten geeft dat meer kansen op (mede)financiering. Tegelijk blijft citymarketing essentieel om te laten zien aan inwoners en bedrijven dat we die aantrekkelijke, vitale, toekomstbestendige woon- en werkgemeente zijn.

Dienstverlening

In onze recent vastgestelde visie op dienstverlening zijn vijf pijlers opgenomen:

1. Onze dienstverlening draait om mensen
2. Digitaal waar het kan
3. Met ons is het eenvoudig zaken doen
4. Onze dienstverlening is snel en goed
5. We werken als één organisatie

De nadere uitwerking van de visie zal in de loop van 2021 gereed zijn. Duidelijk is dat, mede vanuit wetgeving, digitale toegankelijkheid, openbaarheid en privacy belangrijke onderwerpen zijn. We blijven werken aan de uitbreiding van onze digitale dienstverlening. Dat doen we vanuit het perspectief van onze klanten. We blijven ondersteunen als het digitaal niet lukt of wanneer de (digitale) informatie niet aansluit op zijn vraag of behoefte. Persoonlijk contact blijft altijd mogelijk.

1.4 Schoon, heel en veilig

Vervangingsopgave

De openbare ruimte is het visitekaartje van Nissewaard. Ze vormt de publieke verblijfs- en ontmoetingsplek, bepaalt de leef- en woonomgeving en draagt bij aan de algemene gezondheid en sociale veiligheid. Wij vinden het belangrijk om hierin te blijven investeren. De grote dubbele vervangingsopgave is in 2020 volop van start gegaan. De grootste opgave waar we voor staan is het herstraten van de jaren negentig wijken en de reconstructies van de eerste wijken uit de groeikernperiode. Dit vraagt om een integrale beheeraanpak en vertaalt zich de komende jaren in grote reconstructies in wijken. In 2022 komt de focus met name te liggen op het uitvoeren van het integraal uitvoeringsprogramma die in 2020 is opgesteld. In dit uitvoeringsprogramma zijn vervangingen en groot onderhoud opgenomen van onder andere, wegen, bruggen, openbare verlichting, beschoeiingen (particulier en openbaar), duikers, groen, speelplaatsen en verkeerregelinstanties. Bij het vervangen en uitvoeren van groot onderhoud worden maatregelen in het kader van klimaatadaptatie, energietransitie en circulaire economie standaard toegepast. Denk hierbij aan meer waterbergingscapaciteit, meer bomen en biodiversiteit, het aanbrengen van LED-verlichting in de openbare ruimte en het hergebruiken van grond en bagger.

Veiligheid

Veiligheid is een voorwaarde voor een vitale stad en om veiligheid te waarborgen stellen wij ons daadkrachtig op. Dit kenmerkt zich door 'Lik-op-stuk-beleid' en de aanpak van criminaliteit en ondermijning. Gezien de vele steekincidenten die de samenleving in Nederland maar ook in Nissewaard flink heeft opgeschud wordt prioriteit gegeven aan de versterking van de samenwerking met politie, BOA's, jongerenwerk, onderwijs en de jeugd zelf als ook de ouders.

1.5 Duurzaam ontwikkelen en wonen

Nissewaard naar 2040

De ambitie van Nn2040 is het worden van een aantrekkelijke stad, waar het plezierig is om te wonen, te werken, te ontmoeten en te recreëren. Deze ambities willen we realiseren door te blijven werken aan de vier pijlers "Wonen", "Werken en onderwijs", "Mobiliteit en bereikbaarheid" en "Groen en

recreatie". Door goede verbinding en afstemming binnen deze pijlers komen we tot een verrassende veerkrachtige, vitale en verbindende stad.

De MRDH heeft € 8 miljoen gereserveerd voor de reconstructie van het metro- busstation Spijkenisse Centrum. Door deze samenwerking kunnen we nu onze plannen verder uitwerken om een modern metro- busstation met hoogwaardige voorzieningen te realiseren en de openbare ruimte aan te pakken zodat het een fijne plek wordt om te verblijven. Daarnaast zijn we samen met de MRDH in gesprek met de RET om gelijktijdig het bestaande metrostation aan te pakken. Het metro- busstation is een belangrijk regionaal OV knooppunt voor de inwoners van Nissewaard alsook voor alle 150.000 inwoners op Voorne-Putten en draagt bij aan een goede bereikbaarheid van onze stad.

Naast investeren in een goede bereikbaarheid per openbaar vervoer zijn ook investeringen nodig voor maatregelen ter verbetering van de bereikbaarheid per fiets en per auto. Vanuit het onderzoekstraject 'Gebiedsuitwerking Bereikbaarheid Voorne-Putten en Haven Rotterdam' is een pakket maatregelen te verwachten wat hieraan tegemoet komt, te denken valt aan o.a. maatregelen rondom de ontsluiting Groene Kruisweg, Hartelkruis en aansluiting A15. Vanuit de gedachte van cofinanciering staan meerdere partijen hiervoor aan de lat zoals onder andere de provincie Zuid-Holland, het Rijk maar mogelijk ook de gemeente. Hierover wordt te zijner tijd separaat geadviseerd.

In 2021 gaan we ook verder met het versterken van het kernwinkelgebied. Het accent ligt hier op het terugdringen van grote leegstand van winkel en het aantal vierkante meters detailhandel oppervlakte. Het besluit omtrent de ontwikkeling van het Kolkplein, te transformeren naar woningbouw is de eerste grote stap. Zo wordt het centrum compacter en levendiger voor onze inwoners en aantrekkelijk voor potentiële investeerders en nieuwe ondernemers.

De veranderende werkzaamheden in de haven en in de zorg leiden tot nieuwe opleidingseisen en de behoefte aan 'handen' om zorg te verlenen. Om een belangrijke workpool te blijven voor de haven is het van belang dat onze inwoners – met name ook de jongeren - zich opleiding technisch in Nissewaard kunnen ontwikkelen. Door het MBO te versterken in Nissewaard willen we zorgdragen voor een goede basis voor onderwijs en trajecten van 'leven lang ontwikkelen' in de regio. Hiermee wordt ook de kans vergroot voor een leertraject en of dependance van een hogeschool in combinatie met haven georiënteerd Techniek/ICT-onderwijs en een MBO/HBO Zorgcampus.

Duurzaamheid

De komende jaren hebben we een forse klus aan duurzaamheid. In lijn met het landelijk klimaatbeleid, de Nationale klimaatadaptatiestrategie, het landelijk kader circulariteit en ons lokale programmaplan/to do list Duurzaamheid is het onze ambitie om in 2050 energieneutraal, circulair en bestendig te zijn tegen veranderingen in het klimaat. De focus voor 2022 ligt op het maken van de warmteplannen in samenwerking met de omgeving, uitvoeren van het project energiebesparing, de uitvoering van de Regionale Energiestrategie 1.0 en het bewust maken van de inwoners van het belang van het hebben van een klimaatadaptieve tuin. Verder richten we ons op de activiteiten zoals opgenomen in het programmaplan/to do list Duurzaamheid 2021-2022. Tot slot wordt in 2022 bekeken, indien bekend is welke financiële middelen we vanuit het Rijk ontvangen, welke nieuwe taken vanuit het klimaatakkoord, het deltaprogramma en deltaplannen de gemeente gaat oppakken of gaat intensiveren om de ambitie dichterbij te brengen. Vanaf 2022 bestaat het risico dat de personele invulling van de uitvoering van de taken niet gedekt kan worden uit de bijdrage van het Rijk of dat er geen personele invulling gegeven kan worden aan de opdracht. De financiële risico's van Duurzaamheid maken dan ook onderdeel uit van de risicoparagraaf in de programmabegroting 2022 - 2025.

Verduurzaming accommodaties

In 2018 is de ambitie vastgelegd om voor de gemeentelijke accommodaties tien procent energie te besparen en de energie prestatie advies labels (EPA) met twee stappen te verbeteren, ten opzichte van het huidige label.

In 2019 is een verduurzamingsplan gemeentelijke accommodaties opgesteld, waarvan fase 1: verduurzaming van 23 accommodaties door middel van het aanbrengen van LED-verlichting en zonnepanelen is vastgesteld. In 2020 zijn de meeste duurzaamheids-maatregelen uit fase 1 uitgevoerd.

Om de vastgoedportefeuille verder te verduurzamen en in 2050 gemiddeld energie neutraal (Klimaatakkoord) te maken zijn verdergaande maatregelen nodig. Voor de 2de fase, de verdere verduurzaming van de gemeentelijke accommodaties, is een Routekaart Verduurzaming gemeentelijk vastgoed (tot 2050) opgesteld, die het kader voor de verdere verduurzamingsopgave van het vastgoed stelt. Na vaststelling door de raad zal vanaf eind 2021, begin 2022, met de uitvoering worden gestart en aan de ambitie om met de vastgoedportefeuille in 2050 energieneutraal te zijn verder invulling gegeven kunnen worden.

Omgevingswet

De Omgevingswet zal waarschijnlijk wederom uitgesteld worden en treedt daarmee naar verwachting medio april dan wel juli 2022 in werking. Het uitstel is nodig omdat het (landelijk) Digitaal Stelsel Omgevingswet niet op tijd gereed is en door de coronacrisis de implementatie van de Omgevingswet vertraagt. Uitstel betekent geen afstel en daarom gaan we onverminderd door met onze werkzaamheden om de Omgevingswet te implementeren. Wij richten ons in eerste instantie op de minimale acties om te voldoen aan de wet maar werken wij ook door aan de hogere ambities die wij met de komst van de Omgevingswet hebben. Daarbij kijken wij hoe de instrumenten die de wet biedt, ingezet kunnen worden voor onze opgaven. Voor de aansluiting op het Digitaal Stelsel en de noodzakelijke aanpassingen in de bedrijfsvoering intensiveren wij de samenwerking met de gemeenten op Voorne-Putten en onze ketenpartners. Dit draagt bij aan een betere dienstverlening in het fysiek domein.

De exacte financiële effecten van de Omgevingswet zijn nog onzeker. In een brief aan de Kamer (12 maart jl.) schrijft de minister dan ook dat er sprake zal zijn van “een zorgvuldig monitoringsproces richting de drie interbestuurlijk afgesproken financiële evaluaties van de stelselherziening in 2022, 2023 en 2027”. “De structurele directe financiële effecten hangen af van de wijze waarop de decentrale overheden gebruik maken van de extra decentrale ruimte en keuzemogelijkheden die de Omgevingswet biedt.” Deze keuzemogelijkheden zullen dan ook een rol gaan spelen bij het opstellen van de nieuwe Legesverordening op dit vlak. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de vraag of voor het uitgebreide vooroverleg (intaketafel en omgevingstafel) leges geheven zullen worden. Dat zal van invloed zijn op de kostendekking hiervan.

Bij het bepalen van de veranderopgave na 2022 en het inzichtelijk maken van de structurele effecten zullen de keuzemogelijkheden nader aan de orde komen.

1.6 Ondernemen en ontspannen

Ontwikkelingen centrum

Wij willen het hart van Spijkenisse meer kloppend maken door ruimtelijke, functionele en cultuurhistorische verbeterpunten te realiseren. Naast het versterken van het kernwinkelgebied vanuit Nn2040, willen we een compacter centrum met meer samenhang creëren, met een kloppend hart, dat daardoor aantrekkelijker wordt voor inwoners, bezoekers en ondernemers. Ook in 2022 gaan we verder met de uitvoering van de herijking van Meerjarenvisie van het stadcentrum samen met het BIZ en andere partners. Vanuit het drie partijenoverleg, een samenwerking tussen Stichting BIZ, gemeente en betrokken vastgoedeigenaren, wordt in 2021 gewerkt aan het opstellen van een koersdocument waarin concreet afspraken worden gemaakt ten aanzien van de uitvoering. In 2022

zal hier uitvoering aan worden gegeven. Het koersdocument sluit aan op de omgevingsvisie Stadscentrum en is een uitvloeisel daarvan.

Pop-up terras

Gelet op de coronamaatregelen en ondersteund door een motie is er de afgelopen periode medewerking verleend aan het verruimen van terrassen en het mogelijk maken van pop-up terrassen. Het college zal ook de komende periode open staan voor initiatieven en ideeën die bijdragen aan het verlevendigen van het stadscentrum, het gebied langs de Oude Maas en de kernen.

Recreatie

De oever langs de Oude Maas is een belangrijke landschappelijke kwaliteit aan de rand van Spijkenisse die we meer willen benutten. Kansen liggen er voor intensivering ten aanzien van sportief en recreatief gebruik in combinatie met de landschappelijke kwaliteit. Aan de hand van een landschappelijke studie zullen mogelijke (haalbare) toekomstscenario's voor dit gebied onderzocht worden, waarna een aantal deelprojecten gerealiseerd worden om nieuwe recreatieve activiteiten in het gebied te faciliteren. In het Bernisse gebied gaan we verder met de realisatie van een nieuw initiatief aan de Hoenderhoek. In 2020 werd hiervoor een Placemaking traject ingezet en inmiddels hebben ondernemers ideeën hiervoor ingediend.

Sport

We vinden het belangrijk dat elke inwoner toegang heeft tot sport en beweging. Dit is een van de ambities van de in 2020 vastgestelde kadernota "Sport en bewegen". In 2021 geven wij verder uitvoering aan onze ambities van deze nota. Daarnaast wordt uitvoering gegeven aan het lokaal sportakkoord dat is gesloten tussen sportaanbieders, gemeente, andere betrokken / geïnteresseerde organisaties zoals het onderwijs, bedrijfsleven en zorg en welzijnsorganisaties. Het lokale sportakkoord zet in op de zes thema's: vitaal aanbod, armoede & bewegen, inclusief sporten, onderwijs & bewegen, veilig sportklimaat en topsport & talent.

Kunst en cultuur

Kunst en cultuur zijn van belang vanwege de bijdrage aan het leefklimaat in de kernen en de wijken, waar het voor inwoners prettig is om te wonen, te werken en te ontspannen. In 2021 geven we verder uitvoering aan de in 2020 vastgestelde Cultuurnota genoemde ambities voor kunst en cultuur.

5G (digitale connectiviteit)

Het Rijk heeft de ambitie om vanaf 2020 5G gefaseerd uit te rollen. Dit kan ons land helpen een 'smart region' te worden en wordt gezien als een belangrijke voorwaarde voor de verdere ontwikkeling van de informatiesamenleving. Om ons voor te bereiden op de komst van digitale connectiviteit/smart city en 5G is het zaak dat we nu hiervoor onze strategie en visie gaan bepalen, het beleid gaan opstellen en deze vaststellen. De gemeente werkt hierin samen met de MRDH waar via de werkgroep 'digitale connectiviteit' kennis en ervaringen worden uitgewisseld.

1.7 Leren, participeren en ondersteunen

Toekomst bestendigheid Sociaal Domein

Iedereen kan meedoen en wie dit niet kan helpen we daarmee. Zodat iedereen zich zo goed mogelijk redt, samen met zijn of haar omgeving. Iedereen krijgt de zorg die nodig is. Laagdrempelig en

dicht bij huis. Voor jong en oud. Tegelijkertijd willen we de zorg ook betaalbaar houden: goede lokale zorg tegen minder kosten.

Het goed vormgeven van het sociaal domein, zodat iedereen de ondersteuning krijgt die nodig is (maar ook niet teveel) is al ingewikkeld genoeg met de vele uitdagingen waarvoor we staan, zoals vergrijzing, grote problematiek onder de jeugd, wijzigingen rijksbeleid. Om de doelen in het sociaal domein te behalen (en daarmee te voldoen aan de wettelijke verplichtingen op grond van Wmo, Jeugdwet, Participatiewet en Wet gemeentelijke schuldhulpverlening enerzijds, en anderzijds het sociaal domein betaalbaar te houden) is het nodig de beschikbare middelen op een effectieve manier te besteden en de risico's beheersbaar te houden. Dit vergt vele veranderingen en inspanningen, op het geheel van het sociaal domein. Van efficiënter samenwerken met en tussen partnerorganisaties tot meer inzet op preventie door het versterken van de samenleving.

Een deel van de veranderingen en inspanningen is ondergebracht in het programma Toekomstbestendig sociaal domein. Eind 2022 moeten de inspanningen binnen het programma zijn gerealiseerd. Zo staat er eind 2022 een integrale ingang voor het sociaal domein, is de positie van vrijwilligers en vrij toegankelijke organisaties in het sociaal domein versterkt, zijn alternatieven voor begeleiding en dagbesteding onderzocht, is er een beleidsplan over (gemeentelijke) ontmoetingslocaties en is data voor het sociaal domein beter beschikbaar.

De uitdagingen(ook financieel) rondom de transformatie van het Sociaal Domein zijn blijvend groot, ook als het rijk gaat compenseren. Onzeker is nog in hoeverre het nieuwe kabinet verantwoordelijkheid neemt voor problematische onderdelen binnen wetgeving en stelsel en voor financiële tekorten,. Daarbij komt dat de effecten van de corona-crisis ook nog na 2021 doorspelen, door toename in problematiek op het gebied van welzijn, geestelijke gezondheidszorg, inkomen, schulden en vergrijzing. Inmiddels is duidelijk dat de arbitragecommissie het kabinet dringend adviseert om in 2022 € 1,9 miljard voor jeugdhulp beschikbaar te stellen, aflopend tot € 800 miljoen in 2028. Ook zijn er signalen dat het Wmo abonnementstarief gespreksonderwerp zal zijn aan de formatietafel. In aanloop naar de begroting 2022 zal daarom naar verwachting duidelijkheid kunnen worden geboden over de rijksfinanciën en hoofdlijnen van plannen voor het sociaal domein, waardoor dan meer inzicht is in de grootte van de uitdagingen voor Nissewaard.

Eenzaamheidsbestrijding/mantelzorg

Eenzaamheid is meer dan ooit een thema in onze samenleving. Daar waar bij eenzaamheid altijd werd gedacht aan ouderen, is het laatste jaar duidelijk geworden dat juist jongeren hier ook zeker mee te maken hebben. In Nissewaard zijn we aangesloten bij de landelijke coalitie 'Eén tegen Eenzaamheid' en hebben we 'Elkaar Waard'. In de kerngroep zitten vertegenwoordigers van diverse partners van verschillende doelgroepen. In Nissewaard is er een breed activiteitenaanbod voor jong en oud. Om eenzaamheid echt aan te pakken is er meer nodig dan het organiseren en faciliteren van activiteiten. Het gaat om signaleren. Hoe herken je eenzaamheid? En als je het van iemand weet, wat doe je er vervolgens mee? We gaan de komende jaren aan de slag wat bij de aanpak van eenzaamheid werkt en hoe we op een systematische en duurzame manier aan de slag kunnen. De gemeente, sociale professionals en inwoners spelen een cruciale rol bij het voorkomen en verminderen van eenzaamheid.

Een voorbeeld van een mooi initiatief is Automaatje. Deze motie zal worden uitgevoerd zodra de situatie rondom Corona dit toe laat. De bestrijding van Eenzaamheid heeft veel raakvlakken met andere ontwikkelingen in Nissewaard, zoals het thema Sterke Samenleving van het programma Toekomstbestendig Sociaal Domein. De verbindingen die er al zijn, zullen worden versterkt en er zullen nieuwe verbindingen worden gelegd om zo het thema eenzaamheid gezamenlijk in Nissewaard aan te pakken.

Eén van de doelgroepen die zich, juist ook in Coronatijd, eenzaam voelen, zijn de (jonge) mantelzorgers. De mantelzorgondersteuners van onze partners merken dat veel mantelzorgers overbelast raken. We worden steeds ouder en blijven steeds langer thuis wonen. De komende jaren zal het aantal mantelzorgers alleen maar toenemen. Middels samenwerkingen en het netwerk willen de mantelzorgondersteuners hun bereik vergroten en op die manier meer mantelzorgers ondersteunen. Op het vergroten van hun bereik zullen we gaan inzetten evenals op de behoeften van de mantelzorgers om hen zo goed mogelijk te faciliteren en ondersteunen.

Doorontwikkeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang

De gemeente Nissewaard is als centrumgemeente verantwoordelijk voor het realiseren van Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang voor de gemeenten van de Zuid Hollandse Eilanden (Brielle, Goeree-Overflakkee, Hellevoetsluis, Hoeksche Waard, Nissewaard en Westvoorne). Vanaf 2023 wordt Beschermd wonen gefaseerd gedecentraliseerd naar de individuele gemeenten, zowel financieel als inhoudelijk. Maatschappelijke opvang volgt later (vermoedelijk rond 2026). De gemeenten hebben ervoor gekozen om in elk geval tot en met 2023 te blijven samenwerken. In 2020 is daartoe het regionale project Doorontwikkeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang gestart. Onderdeel van de doorontwikkeling is o.a. de overgang van subsidie naar inkoop voor Beschermd wonen. Het inkooptraject is in 2021 afgerond en de wijziging gaat in per 1 januari 2022. Dit leidt tot veranderingen in o.a. het aanbod en de toegang. Ook is de Wet langdurige zorg (Wlz) in 2021 opengesteld voor cliënten uit het Beschermd Wonen, waarbij geen verbetering in hun situatie meer verwacht kan worden. Hierdoor is zo'n 30-40% van de cliënten uitgestroomd naar de Wlz en zal het aantal cliënten dat gebruikmaakt van Beschermd wonen in de Wmo evenals de doeluitkering vanuit het Rijk voor deze zorgvorm vanaf 2021 structureel lager zijn dan in voorgaande jaren. Op het gebied van maatschappelijke opvang werken we vanuit het landelijke programma 'Een (t)huis een toekomst' middels diverse projecten aan meer (gevarieerde) opvangvoorzieningen voor verschillende vormen van dak- en thuisloosheid, een betere preventie en een snellere uitstroom. Dit vormt de opmaat naar regionale besluitvorming over de toekomst van de opvang op de Zuid-Hollandse Eilanden en de intergemeentelijke samenwerking op dit onderwerp.

Vrouwenopvang en huiselijk geweld

Als Centrumgemeente is Nissewaard verantwoordelijk voor de financiering van de opvang voor slachtoffers van geweld in afhankelijkheidsrelaties en van de Veilig Thuis organisaties. In de Regiovisie Geweld hoort nergens thuis, is de visie verwoord dat het lokale veld de basis is voor de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Dit betekent dat de expertise binnen het lokale veld op orde moet zijn. Er is dan ook een 0-meting gehouden en een verbeterplan opgesteld voor het lokale veld. Dit verbeterplan beslaat de periode 2021-2023 en wordt zoveel mogelijk door de gemeenten in onze regio gezamenlijk uitgevoerd en in samenwerking met de ketenpartners. Op hoofdlijnen gaat het om deskundigheidsbevordering, het invoeren van een gezamenlijke methodiek, informatie en voorlichting, inzet van ervaringsdeskundigen en het beter bespreekbaar maken van huiselijk geweld. De financiering van de regionale activiteiten komt vanuit centrummiddelen, voor 2021 binnen de reguliere begroting. Wanneer meer zicht is op de noodzakelijke uitgaven voor 2022 en 2023 zal er ook een voorstel gedaan worden om middelen voor dit plan uit de reserves te onttrekken.

Nieuwe inburgeringswet

Met ingang van 1 januari 2022 wordt de nieuwe Wet Inburgering ingevoerd. Vanaf die datum zijn we verantwoordelijk voor de inburgering van nieuwkomers. We gaan uitvoering geven aan het nieuw opgestelde beleidskader daarvoor. Met als doel: nieuwkomers een goede start in Nissewaard te geven, zodat ze snel en volwaardig mee kunnen doen.

Wonen, zorg en welzijn

De gemeente staat door de vergrijzing en het langer thuis wonen van ouderen voor een grote opgave om samen met de woningcorporaties en zorgaanbieders voldoende passende woningen en woonzorgvoorzieningen te realiseren. De gemeente heeft de regie op het proces om op basis van de Woonzorgvisie die in 2021 samen met de partners wordt opgesteld tot een uitvoeringsagenda en prestatieafspraken te komen. De eerste gesprekken met zorginstellingen, woningcorporaties en ouderenorganisaties om de samenwerking te versterken hebben inmiddels plaatsgevonden met positief resultaat en krijgen rond de zomer een vervolg. Daarnaast ligt er een opgave om de bestaande (particuliere) woningvoorraad toekomstbestendig te maken.

Dementievriendelijke samenleving

Om te zorgen dat het toenemend aantal mensen met dementie deel kan blijven nemen aan de samenleving zetten we de regionale samenwerking rond de Dementievriendelijke samenleving voort. De aandacht voor mensen met dementie wordt geborgd binnen de verschillende onderdelen van het beleid binnen het Sociaal Domein.

Jeugdzorg en de aansluiting zorg-onderwijs

Om regionaal meer grip op de Jeugdzorg kosten te krijgen zijn er verschillende onderzoeken gestart. Dit met het doel om beïnvloedingsmogelijkheden te inventariseren, waarmee we binnen de GR JR de transformatie kunnen aanjagen. Met al onze ketenpartners (lokaal en regionaal) werken we hard om op langere termijn de jeugdhulp toekomstbestendig te maken. We willen de preventieve verbinding met (passend) onderwijs versterken, tegelijkertijd door onze nieuwe toegang beter te positioneren (als teams voor meer complexe hulpvragen) met specifieke aandacht voor de rol van leerplicht. Ons doel is nog steeds om in Nissewaard het voorzieningenniveau op peil te houden, ook al stelt dit ons als nadeelgemeente - net als veel andere gemeenten - voor dilemma's.

Kinderogen

De gemeenten op Goeree-Overflakkee en Voorne-Putten hebben samen met de Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs (PO en VO een programmatische aanpak van de transformatie in het jeugddomein vastgesteld.

De betrokken partijen omarmen het zelfde vergezicht; 'Door het inzetten van passend onderwijs, samen met jeugdhulp (preventief, stimuleren eigen kracht, versterken pedagogische kwaliteit onderwijs) en het bieden van passende hulp en opvang, maken minder kinderen gebruik van zwaardere vormen van jeugdhulp en speciaal basis- en voorgezet onderwijs.

Hierbij hanteren de betrokken partners de volgende doelstellingen: Iedereen hoort er bij, expertise tijdig beschikbaar en op de goede plek en geen kind de wijk uit.

Er is met betrekking tot het programma Kinderogen een brede doelstelling geformuleerd, namelijk: er is een gedeelde, concrete en doorleefde ambitie op het thema Kinderogen / Onderwijszorg. Deze ambitie geeft richting aan het handelen van iedere betrokkenen binnen het veld. Deze ambitie wordt in de praktijk gebracht door ervaring op te doen met deze geïntegreerde aanpak (pilots, projecten), waardoor onderbouwde kennis en draagvlak voor verbreding wordt opgebouwd. Er is sprake van een open kennisdeling tussen de betrokken partners en haar professionals en er is verbinding tussen lange- en de korte termijn doelen: praktijkinnovatie en systeemverandering ondersteunen elkaar.

Aan de hand van de genoemde doelstellingen en ambities zijn de volgende programmalijnen en pilots tot stand gekomen:

Programmalijn 1. Samenwerking onderwijs (PO) en jeugdhulp (4-12 jaar);

Programmaliijn 2. Doorgaande ondersteuningsliijn (0-6 jaar);
Programmaliijn 3. Jeugdhulp op het S(B)O en VSO;
Programmaliijn 4. Poortwachter dyslexie.

Inmiddels is gestart met de uitvoering van programmaliijn 1. Met de uitvoering van de programmaliijnen 2 en 3 zal in het najaar van 2021 worden begonnen. Het is de bedoeling om het Nationaal Programma Onderwijs te betrekken bij de programmaliijnen 1 en 2.

Verward gedrag en Wet verplichte GGZ

In het laatste kwartaal van 2020 is een onderzoek uitgevoerd naar bouwstenen voor een sluitende en domein overstijgende aanpak om mensen met verward gedrag en hun naasten beter te kunnen helpen. Een belangrijke uitkomst hiervan is dat er al veel is maar dat er op onderdelen verbetering of aanvulling nodig is. Met de resultaten van dit onderzoek wordt in het derde kwartaal van 2021 een uitvoeringsplan opgeleverd waarin staat wat nodig is om de keten rondom personen met verward gedrag woonachtig in Nissewaard sluitend te krijgen. We willen hiermee de ondersteuning aan deze mensen verbeteren en voorkomen dat problemen escaleren. Dit doen we met de verschillende ketenpartners. De Wet verplichte GGZ is ingevoerd en lokaal geïmplementeerd. We beschikken over een meldpunt en we hebben twee regisseurs aangesteld die casuïstiek oppakken en op de juiste manier doorgeleiden.

Onderwijshuisvesting

Nissewaard staat voor een grote vervangingsopgave met betrekking tot onderwijshuisvesting. In het ontwikkelperspectief 'Nissewaard naar 2040' zijn bredere opgaven geformuleerd voor een toekomstbestendig Nissewaard, waarin onder andere de ontwikkelkansen van kinderen worden vergroot. Dit vraagt om een bredere blik dan alleen de aanpak van onderwijsgebouwen. Als basis wordt gestart met het vaststellen van een financieel kader voor de komende 16 jaar. Met als resultaat een (financiële) planning voor deze vervangingsopgave, gebaseerd op met name de technische staat en boekwaarde van de gebouwen. Vervolgens zal vanuit dit kader, in overleg met de schoolbesturen, zoveel mogelijk een wijkgerichte, maatschappelijke functie worden uitgewerkt. Met als resultaat een Integraal Huisvesting Programma (IHP) voor de komende 16 jaar. Naar verwachting zal dit IHP in de loop van het 4e kwartaal 2021 worden opgeleverd aan het college. Voor wat betreft het huidige IHP (2018-2022) staan een vijftal projecten op stapel. Naast de duurzame renovatie van het schoolgebouw in De Hoek (De Vuurvogel), komende zomervakantie 2021, zijn twee nieuwbouwprojecten in voorbereiding: het schoolgebouw voor de twee basisscholen met inpandige gymzaal in de wijk Sterrenkwartier (verwachte oplevering medio 2023) en het schoolgebouw (met gymzaal) voor de twee basisscholen in de wijk Elementen/ Schenkel (verwachte oplevering medio 2024). Daarnaast zijn in voorbereiding twee VO scholen richting Groene Kruisweg; MY college en de Penta mavo. MY college stuurt aan op oplevering medio 2023. Penta mavo is waarschijnlijk een jaar later opgeleverd, medio 2024.

Armoedebeleid

Ook in 2021 geven we verdere uitvoering aan het Armoedebeleid. Daarbij ligt de focus op preventie en vroegsignalering. We willen daarbij het bereik voor jongeren en ouderen vergroten en zetten in op voorzieningen voor deze doelgroepen. Zo wordt de Rotterdampas door ontwikkeld en willen we met meerdere partners een groter aanbod in Nissewaard realiseren. Het is daarnaast niet uitgesloten dat door de coronacrisis meer inwoners onder de armoedegrens komen en er een groter beroep wordt gedaan op de schuldhulpverlening. Dit houden we nauwlettend in de gaten en indien nodig passen we ons armoedebeleid hierop aan. In oktober wordt

het armoedebeleid geëvalueerd en brengt mogelijke aanpassingen met zich mee. Ook wordt onderzocht of de motie Gezond Leven binnen het armoedebeleid past.

Emancipatie

We vinden het belangrijk dat iedereen mee kan doen en dat een ieder gelijke kansen heeft hiervoor. Ongeacht je geslacht, huidskleur, religie, land van herkomst, leeftijd, seksuele geaardheid. Daarom ontwikkelen we in 2021 een plan van aanpak waarbij diversiteit en acceptatie daarvan centraal staan. Daarnaast blijven we uitvoering geven aan het zijn van een Regenbooggemeente.

Volksgezondheid en spoedzorg

De gemeente ondersteunt inwoners om zo gezond en gelukkig mogelijk te kunnen leven. Dit doen we door in te zetten op een gezonde leefstijl. De coronacrisis heeft het belang van werken aan gezondheid en een gezonde leefstijl extra benadrukt. Ook werd er, als gevolg daarvan, meer aandacht gevraagd voor mentale en positieve gezondheid. In 2021 stellen we een integraal gezondheidsbeleid op, welke richtlijnen geeft voor de komende vier jaar. Daarnaast geven we verdere uitvoering aan het preventieakkoord Gezonde Voeding. Daarbij ligt de aandacht op het vergroten van het netwerk en het ondersteunen en stimuleren van initiatieven.

Het realiseren van een hartveilig Nissewaard is inmiddels bijna gerealiseerd door de plaatsing van AED's in de buitenruimte. Met de komst van een extra opkomstlocatie wordt er gewerkt aan betere aanrijtijden. Op dit moment wordt de integrale spoedpost gerealiseerd in het Spijkenisse Medisch Centrum in samenwerking met de huisartsenpost. De gemeenten heeft een actieve rol gespeeld in de realisatie van dit unieke concept.

1.8 Financiën

Een gezonde financiële huishouding wordt gekenmerkt door een sluitende (meerjaren)begroting, voldoende weerstandsvermogen en een verantwoorde schuldquote.

Om met dit laatste te beginnen; de jaarrekening 2020 (paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheer) laat zien dat de gemeentelijke schuldquote 47,58% bedraagt (dit is de omvang schuld gecorrigeerd voor uitgezette leningen / begrotingsomvang x 100%). Daarmee bevindt deze zich in de categorie "laag risico" zoals gedefinieerd door de VNG.

Ook het weerstandsvermogen is van uitstekende omvang in relatie tot de geïnventariseerde risico's. Dit wordt nader uiteengezet in het hoofdstuk Financieel Perspectief 2021 - 2025.

Een sluitende (meerjaren)begroting completeert het geheel. Het belang hiervan is dan ook opgenomen in het coalitieakkoord. Onderdeel van een sluitende (meerjaren)begroting is om zo goed mogelijk zicht te hebben op de te verwachten lasten (en baten). (Vervangings)investeringen spelen hierin een belangrijke rol. In het toezicht door de provincie Zuid-Holland heeft dit ook een prominente plaats door het belang dat gehecht wordt aan een goede paragraaf Kapitaalgoederen in de programmabegroting. Dit is dan ook een onderwerp dat de afgelopen jaren en ook dit jaar weer een belangrijk aandachtspunt zal zijn.

Nota's gemeentelijke financiën en overige ontwikkelingen

In de commissie Bestuur van 13 april jongstleden is stil gestaan bij een viertal rapporten die de afgelopen maanden zijn verschenen over de stand van de gemeentelijke financiën in Nederland. Daarbij is het voorstel gedaan om deze rapporten te betrekken bij de Perspectiefnota 2022 in relatie tot de vraagstukken/knelpunten die in Nissewaard spelen/voorzien worden. Onderstaand wordt hier nader op ingegaan.

Rapport Roeien met te korte riemen (maart 2021)

Dit rapport is gemaakt door Berenschot in opdracht van de provincie Zuid-Holland met als doel om meer inzicht te krijgen in de feitelijke financiële en beleidsvrije ruimte van gemeenten. De aanleiding

hiervoor was dat de Zuid-Hollandse gemeenten het afgelopen jaar de noodklok hebben geluid over hun financiële situatie. Dat komt vooral door de financiële tekorten in het sociaal domein. De onderzoeksresultaten bevestigen het beeld dat gemeenten niet alleen structureel onvoldoende middelen krijgen, maar dat de financiële situatie in de toekomst naar verwachting alleen maar verder zal verslechteren. In de rapportage komt duidelijk naar voren dat een stapeling van factoren eraan bijdraagt dat gemeenten steeds minder financiële en beleidsvrije ruimte hebben. Financieel wordt dat niet alleen veroorzaakt door de evidente tekorten in de Jeugdzorg en WMO, maar heeft dit ook te maken gehad met een lange nasleep van de economische crisis in 2008. T.a.v. de beleidsvrije ruimte laten de resultaten zien dat een steeds groter deel van de gemeentelijke begroting opgaat aan medebewindstaken waar gemeenten minder beleidsvrijheid in hebben (van 44,4% in 2011 naar 61,5% in 2019). Binnen het sociaal domein blijkt bijvoorbeeld dat waar de tekorten het grootst zijn (bij de jeugdzorg), de sturingsmogelijkheden juist het kleinst zijn. Daarnaast vragen nieuwe interbestuurlijke opgaven rondom klimaat en energie, circulaire economie en de invoering van de Omgevingswet om structurele bijdragen van gemeenten. Dit wordt nu veelal via incidentele middelen of via deals (waarbij cofinanciering benodigd is) bekostigd.

De in dit rapport geschetste problematiek is, helaas, ook voor Nissewaard herkenbaar. De hoge kosten als gevolg van de invoering van het abonnementstarief en de stijgende lasten van de jeugdzorg zorgt ervoor dat de betaalbaarheid flink onder druk komt te staan, zie ook paragraaf 2.2 en bijlage II. Nissewaard is dan ook blij met de uitkomst van de arbitrage over de financiën van het Sociaal Domein dat aangeeft dat gemeenten volgend jaar € 1,9 miljard extra voor de jeugdzorg moeten ontvangen. In 2023 en 2024 gaat het om jaarlijks € 1,6 miljard. Daarna lopen de extra budgetten langzaam af tot € 800 miljoen in 2028. Het nu afwachten hoe het (nieuwe) kabinet hier mee om zal gaan.

De interbestuurlijke opgaven in relatie tot deze perspectiefnota (en voorgaande perspectiefnota's) komen bij de onderstaande rapporten aan de orde.

Rapport Het kraakt en het piept (juli 2020)

Dit rapport is gemaakt door het bureau BMC in opdracht van de VNG. Het rapport gaat in op de problematiek ten aanzien van de uitvoeringscapaciteit bij gemeenten.

De uitvoeringscapaciteit van gemeenten in het fysieke domein bevindt zich in een negatieve spiraal. Ondanks een groei in aantal en complexiteit van de opgaven, zijn de budgetten lager dan tien jaar geleden. De oplopende tekorten in het sociaal domein en de coronacrisis dreigen deze ontwikkeling te versnellen. Het doorbreken van de trend vergt een forse inspanning van Rijk en gemeenten. Het begint bij inzicht in de mechanismen van haperende uitvoeringskracht en de rol die betrokkenen daarin spelen.

Dat het hier en daar knelt in de uitvoeringscapaciteit wordt ook in Nissewaard herkent. Bij de vorige perspectiefnota is dan ook in verband met de vele projecten en investeringen dit spelen extra projectcapaciteit beschikbaar gesteld. In deze perspectiefnota is ook naar andere beleidsterreinen gekeken zoals bijvoorbeeld het Sociaal Domein, economie, de Omgevingswet, onderwijshuisvesting en privacy/informatiebeveiliging. In bijlage II is een nadere uiteenzetting te vinden van deze capaciteitsvoorstellen.

Rapport Uitvoeringskosten van het Klimaatakkoord voor decentrale overheden in 2022 – 2030 (september 2020)

Dit rapport is gemaakt door het bureau AEF in opdracht van de Raad voor het Openbaar Bestuur. Het rapport gaat in op de financiële middelen en capaciteit die nodig is om de nieuwe taken voor gemeenten, provincies en waterschappen als gevolg van het getekende Klimaatakkoord uit te kunnen voeren.

Hier is bij de vorige perspectiefnota(s) reeds extra geld beschikbaar gesteld. Recent is door de gemeente een aanvraag ingediend bij het Volkshuisvestingsfonds waaruit geld beschikbaar wordt gesteld voor het verduurzamen van woningen. Hierbij is wel sprake van co-financiering, zie ook het rapport Roeien met te korte riemen.

Rapport Stelsel in groei (december 2020)

Dit rapport is gemaakt door het bureau AEF in opdracht van het Rijk en de VNG. Het rapport gaat in op de financiële tekorten in de jeugdzorg. Hierin wordt de conclusie getrokken dat op basis van de cijfers 2019 gemeenten tussen de € 1,6 en 1,8 miljard te kort komen. Het structurele tekort wordt geraamd op tussen de € 1,3 en € 1,5 miljard. De kostenstijging voor individuele voorzieningen jeugd wordt veroorzaakt door achterblijvende uitstroom en hogere kosten per cliënt per jaar.

Deze tekorten zijn ook voor Nissewaard zeer herkenbaar. In paragraaf 2.2 en in bijlage II is terug te zien dat het tekort op de lokale jeugdzorg zo'n € 3 miljoen bedraagt in 2021 en structureel zo'n € 2 miljoen. Tegen die achtergrond is de door het Rijk beschikbare gestelde € 613 miljoen in 2021 niet slechts een welkome aanvulling, maar ook echt noodzaak. Op basis van de recente uitkomst van de arbitrage op dit vlak is de hoop dat het Rijk ook structureel met extra middelen over de brug gaat komen.

Digitalisering

Steeds meer wordt ICT een productiefactor, een proces dat al langer gaande is in andere sectoren als banken en webwinkels. Belangrijke trends hierin zijn de digitalisering van de dienstverlening aan burgers en digitalisering van de manier van werken: de papierstroom wordt vervangen door digitale processen. Door het thuiswerken als gevolg van Corona is dat proces versneld. Deze trend versterkt het plaats- en device-onafhankelijk werken.'

Er is daarnaast ook sprake van een toename van functies op het gebied van privacy en beveiliging en de opkomst van datafuncties: in datalabs worden maatschappelijke vraagstukken opgepakt. 'Data worden steeds meer los van applicaties beheerd. Dat vraagt om standaardisering van gegevensbeheer. En eveneens is er een toename van software-as-a service en cloudsoftware waarneembaar. Software vormt dan ook een steeds groter aandeel in de totale ICT-kosten'. Tot slot is het verbeteren van de informatievoorziening tussen organisatieonderdelen en het beter inrichten van informatieprocessen steeds belangrijker. Ook de invoering van de Wet open overheid (WOO) per 1-1-2022, die is bedoeld om overheden transparanter te maken en ervoor moet zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is, zal hieraan nog een extra impuls gaan geven. Naar verwachting zullen hiervoor in de toekomst ook extra investeringen benodigd zijn.

1.9 Bestuurlijke proces

Om u mee te nemen in de Perspectiefnota 2022 is op 10 juni 2021 een thema-avond voor de raad gepland. De perspectiefnota wordt vervolgens op 11 juni 2021 verzonden. Naar aanleiding hiervan krijgen de fracties de gelegenheid tot het stellen van technische vragen, die schriftelijk ingediend kunnen worden tot uiterlijk 16 juni 2021 voor 12.00 uur. Dit, ter voorbereiding op de behandeling in de gecombineerde commissievergadering op 24 juni 2021. Het college spant zich in om alle technische antwoorden 21 juni 2021 in de namiddag via de Griffie te verzenden.

U wordt op 7 juli 2021 tijdens de gemeenteraadsvergadering in de gelegenheid gesteld om algemene beschouwingen te houden en uw eventuele moties toe te lichten, waarna besluitvorming plaatsvindt over de ingediende moties en de Perspectiefnota 2022. Het college zal de moties die worden aangenomen, als richtinggevende uitspraken meenemen bij het opstellen van de definitieve programmabegroting 2022 - 2025.

2. Financieel perspectief 2021 – 2025

2.1 Financieel perspectief 2021 e.v.

De basis voor het financieel perspectief voor 2021 en verder wordt gevormd door positieve saldo in de lopende begroting 2021 – 2024. Deze bedraagt € 2,3 miljoen in 2021 oplopend tot € 2,8 miljoen in 2024. Daarnaast is voor de begroting 2022 – 2025 een technische doorrekening gemaakt van de huidige meerjarenraming rekening houdende met de verwachte loon- en prijsstijging voor 2022 en is een inventarisatie gedaan van de gesignaleerde knelpunten voor het lopende jaar 2021 en de op te stellen programmabegroting 2022 – 2025. Onderstaand wordt hier nader op ingegaan.

1. Technische begroting 2022 – 2025

De technische begroting 2022 – 2025 sluit met een nadelig saldo van - € 1,5 miljoen structureel. De technische begroting is gebaseerd op de meerjarenraming van de huidige begroting 2021 – 2024 waarbij de budgetten zijn geïndexeerd voor de verwachte loon- en prijsstijging in 2022 (zie ook bijlage I). Hiervoor zijn de volgende percentages berekend:

Loon 2,36%

Prijs 1,30%

Mix 1,83% (Dit indexpercentage is bedoeld voor budgetten welke zowel een loon als een materiële component in zich hebben.)

Een deel van het saldo van de technische begroting valt binnen het hek rondom het Sociaal Domein. Dit betreft € 0,6 miljoen. Dit hangt samen met de evaluatie van het hek rondom het Sociaal Domein bij de vorige perspectiefnota en de afspraken die naar aanleiding hiervan gemaakt zijn.

2. Knelpunten Perspectiefnota 2022

Ten behoeve van de deze perspectiefnota is bekeken in hoeverre de beschikbare budgetten 2021 t/m 2025 voldoen gegeven de verwachte ontwikkelingen. Deze knelpunten tellen op tot een bedrag van € 909.000 in 2021 aflopend tot € 601.000 in 2025. De belangrijkste knelpunten betreffen:

Bestuur en dienstverlening

Bedragen x € 1.000 "-" = nadelig

	2021	2022	2023	2024	2025
Portaal Burgerzaken	-235	-203	-203	-182	-160
Portaal Burgerzaken – beschikbare dekking	157	147	147	147	147

Schoon, heel en veilig

Bedragen x € 1.000 "-" = nadelig

	2021	2022	2023	2024	2025
Onderhoud bosplantsoen en parkbos		-285	-285	-285	-80
Reserve Beheer		285	285	285	
Areaaluitbreidingen beheer		-50	-100	-150	-200
Stelpost areaalmutaties		50	100	150	200
Viaduct Baljuwlaan		-1.035			
Reserve Beheer		1.035			
Onderhoud begraafplaats	-92				
Reserve Beheer	92				

Duurzaam ontwikkelen en wonen

Bedragen x € 1.000 "-" = nadelig

	2021	2022	2023	2024	2025
Placebranding	-100	-200	PM	PM	PM
Reserve Nn2040 (+ € 0,3 miljoen storting in reserve Nn2040 t.l.v. Algemene reserve)	100	200			
Regionale energiestrategie	-162				
Regionale energiestrategie - bijdrage	162				
Regeling Reductie Energiegebruik Woningen	-1.578				
Regeling Reductie Energiegebruik Woningen - bijdrage	1.578				
Inhuur VTH	-425				
Bouwleges	510	85	PM	PM	PM
Leges kabels en leidingen (glasvezel)		50	50	50	50

Ondernemen en ontspannen

Bedragen x € 1.000 "-" = nadelig

	2021	2022	2023	2024	2025
Sportakkoord 2020	-50				
Sportakkoord 2020	50				
Sportakkoord 2021	-100				
Sportakkoord 2021	100				

Leren, participeren en ondersteunen

Bedragen x € 1.000 "-" = nadelig

	2021	2022	2023	2024	2025
Onderwijshuisvesting				-350	-350
Vergroening schoolpleinen	-200				

Overzichten

Bedragen x € 1.000 "-" = nadelig

	2021	2022	2023	2024	2025
Syntrophos	-147	-34	-116	-271	-271
Stelpost Concernoverhead				235	235
Indexering contracten facilitaire dienstverlening	-100	-101	-101	-101	-101
Efficiency belastingtaken		150	200	300	300
Invulling taakstelling ICT		-50	-50	-100	-100
Innovatiebudget		-50	-50	-50	-50
Formatieve mutaties	-366	-523	-114	-100	-100
Korte rente	100	49	49	49	49
OZB – areaal	128	290	319	297	372
Stelpost Areaalmutaties	-128	-290	-319	-297	-372

In bijlage II wordt een nadere uiteenzetting gegeven van de betreffende knelpunten.

Daarmee ziet het financieel perspectief er als volgt uit.

Bedragen x € 1.000 “-” = nadelig

	2021	2022	2023	2024	2025
Saldo begroting 2021 – 2024	2.297	2.014	1.726	2.823	2.823
Technische begroting 2022 – 2025		-1.553	-1.552	-1.522	-1.522
Technische begroting 2021 – 2024 – Soc. Dom.		575	574	563	563
Knelpunten	-909	-670	-345	-446	-601
Sociaal Domein	0	0	0	0	0
<i>Overige</i>					
Meicirculaire 2021	PM	PM	PM	PM	PM
(Eind)analyse begroting 2022 – 2025		PM	PM	PM	PM
Septembercirculaire 2021	PM	PM	PM	PM	PM
Saldo + PM	1.388	366	403	1.418	1.263

Voor de volledigheid zijn de meicirculaire 2021, de (eind)analyse van de begroting 2022 – 2025 en de septembercirculaire 2021 toegevoegd aan de tabel. Deze onderwerpen zullen in positieve dan wel negatieve zin van invloed zijn op het financieel perspectief. Omdat de hiermee samenhangende financiële effecten pas in de loop van de zomer duidelijk zullen worden, zal hier bij de programmabegroting 2022 – 2025 nader over geadviseerd worden. De uitzondering hierop betreft de meicirculaire 2021. Deze circulaire was op het moment dat deze perspectiefnota in de collegevergadering werd behandeld net ontvangen en derhalve nog niet geanalyseerd. Om de informatie rondom de Perspectiefnota 2022 zo compleet en actueel mogelijk te laten zijn, zal voor de gemeenteraadsbehandeling een eerste analyse van de meicirculaire 2021 via een brief worden toegezonden.

Afhankelijk van de financiële effecten de meicirculaire 2021, de (eind)analyse van de begroting 2022 – 2025 en de septembercirculaire 2021 kan het zijn dat opgenomen knelpunten en beschikbaar gestelde middelen voor de realisatie van diverse ambities heroverwogen worden, zodat de gemeenteraad in november 2021 een sluitende (meerjaren)begroting ter besluitvorming kan worden aangeboden.

2.2 Sociaal Domein

Naast de bovengenoemde zaken zijn ook de verwachte ontwikkelingen met betrekking tot het Sociaal Domein van belang voor het financieel perspectief van de gemeente.

Stelpost Sociaal Domein

De stelpost Sociaal Domein vormt een belangrijk indicator voor de financiële stand van zaken op dit terrein. De stand van de stelpost Sociaal Domein¹ zag er ten tijde van het opstellen van deze perspectiefnota als volgt uit.

¹ Het gaat hierbij om het Sociaal Domein exclusief de centrumtaken Maatschappelijke Opvang (MO), Vrouwenopvang (VO) en Beschermd wonen (bestemde middelen).

Mutaties Sociaal Domein in PPN 2022

Bedragen x € 1.000

Saldo stelpost voor PPN 2022

2021	2022	2023	2024	2025
0	685	1.135	1.726	1.726

SD Breed

Aandeel tekort technische begroting

	-575	-574	-563	-563
--	------	------	------	------

Geen indexering toepassen

	171	181	189	189
--	-----	-----	-----	-----

Meicirculaire

PM	PM	PM	PM	PM
----	----	----	----	----

Taakstelling accountmanager

-202	-202	PM	PM	PM
------	------	----	----	----

Taakstelling toezichthouder

-180	-180	-180	-180	-180
------	------	------	------	------

Participatie wet

Participatiewet uitkeringen

1.328	1.548	1.587	1.624	1.377
-------	-------	-------	-------	-------

IAOW/ IOAZ

317	405	494	576	635
-----	-----	-----	-----	-----

Rijksinkomsten BUIG

-317	-317	-317	-317	-317
------	------	------	------	------

Loonkostensubsidie/ beschut werken

-200	-300	-400	-500	-550
------	------	------	------	------

Re-integratie overig

-86	25	50	50	50
-----	----	----	----	----

Minima / schuldhulp

257	-11	-11	-11	-11
-----	-----	-----	-----	-----

Wmo

Extra formatie Wmo

-263	-525	PM	PM	PM
------	------	----	----	----

Lokale inkoop Wmo

-655	PM	PM	PM	PM
------	----	----	----	----

PGB Wmo

290	PM	PM	PM	PM
-----	----	----	----	----

Collectief vervoer

223	139	120	76	32
-----	-----	-----	----	----

Wmo overig

24	24	24	24	24
----	----	----	----	----

Jeugd

Lokale inkoop Jeugd

-3.216	-2.800	-2.000	-2.000	-2.000
--------	--------	--------	--------	--------

PGB Jeugd

105	105	105	105	105
-----	-----	-----	-----	-----

Bijdrage GR JR (voorlopige extra bijdrage)

-374	-647			
------	------	--	--	--

Bijdrage GR JR (besluit AB GRJR dd 2-7-2021)

PM	PM	PM	PM	PM
----	----	----	----	----

POH JGGZ

		PM	PM	PM
--	--	----	----	----

Wet Kinderopvang

-250	PM	PM	PM	PM
------	----	----	----	----

Jeugd overig

40	-156	40	40	40
----	------	----	----	----

Schatting extra baten Jeugdhulp (def. in meircirc.)

1.119	PM	PM	PM	PM
-------	----	----	----	----

Saldo stelpost SD na mutaties SD

-2.040	-2.608	256	839	558
---------------	---------------	------------	------------	------------

Additionele ontwikkelingen/maatregelen SD

Verwachte extra middelen Rijk

PM	PM	PM	PM	PM
----	----	----	----	----

Op te nemen taakstelling

		PM	PM	PM
--	--	----	----	----

Begrotingssaldo / Algemene reserve

PM	PM			
----	----	--	--	--

Saldo stelpost Sociaal Domein

PM	PM	PM	PM	PM
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

Voor een nadere toelichting op de afzonderlijke posten wordt verwezen naar bijlage II.

De stelpost Sociaal Domein laat voor de jaren 2021 en 2022 een tekort zien van samen € 4,6 miljoen. Voor de jaren 2023 en verder is sprake van positieve saldi. Waarbij de bufferfunctie (opvangen van nadelige effecten in de betreffende jaren) beperkt is gezien de omvang van de positieve saldi in relatie tot de omvang van het Sociaal Domein, de diverse openeinde regelingen en de beperkte beleidsvrijheid om bij te sturen op diverse terreinen zoals Wmo en Jeugd.

Normaal gesproken worden (incidentele) nadelige saldi op dit terrein gedekt door de reserve Sociaal Domein. Echter, zoals hieronder staat vermeld, is deze reserve (volgens de huidige prognose) eind 2021 negatief. Daar komt bij dat in de begroting reeds meerjarig rekening is gehouden met € 1,6 miljoen aan extra geld vanuit het Rijk voor jeugdhulp. Dit laatste is overigens door vele gemeenten in Nederland gedaan op aangeven van het Rijk en met toestemming van de toezichthouders, de provincies. Hetgeen niet weg neemt dat het Rijk deze geldstroom nog wel formeel moet bevestigen. De vraag is of het demissionair kabinet dat nog zal doen of dat dat besluit wordt overgelaten aan het nieuwe kabinet. Tenslotte zijn er nog de nodige PM-posten opgenomen die mogelijk nog tot extra lasten gaan leiden.

Al met al werpt dit de vraag op hoe hier nu mee om te gaan. Immers, om te kunnen spreken over een sluitende begroting dient niet alleen het begrotingssaldo \geq € 0 te zijn, dit geldt ook voor de stelpost Sociaal Domein en de reserve Sociaal Domein.

Voorgesteld wordt om richting het opstellen van de programmabegroting 2022 – 2025 in drie stappen te zorgen voor een sluitende stelpost Sociaal Domein. Om te beginnen heeft de recente uitkomst van de arbitrage de verwachting gesterkt dat het Rijk met extra geld over de brug moet komen voor het Sociaal Domein. Het is even de vraag wat daar de omvang van zal zijn, maar die verwachting mogen gemeente wel hebben. Daarbij zal eerst de reeds geraamde € 1,6 miljoen gedekt moeten worden, maar het surplus zal leiden tot beperktere nadelige saldi in 2021 en 2022 en positievere saldi in 2023 en verder. Voor onder andere de jeugdproblematiek en de gevolgen van het Wmo abonnementstarief is het mogelijk dat het Rijk extra middelen ter beschikking stelt.

Toch wordt niet alles op deze 'kaart' gezet, er zijn immers nog geen harde toezeggingen vanuit het Rijk. In dit verband ligt derhalve ook een tweede stap op tafel, het opnemen van taakstellingen (bezuinigingsopdrachten). Afhankelijk van de omvang van de extra geldstromen van het Rijk, kan dit liggen in de range van € 0 tot € 1 miljoen.

De derde stap betreft een incidenteel beroep op de algemene middelen, lees het begrotingssaldo en/of de Algemene reserve. Mocht het namelijk noodzakelijk zijn om tot bezuinigingen te besluiten, dan vergt dit een zorgvuldige voorbereiding en besluitvorming. Dit kost tijd. De ervaring leert dan ook dat het vaak ca 2 jaar duurt voordat maatregelen financieel hun effect laten zien. Je hebt immers te maken met lopend beleid en gesloten contracten die niet van de een op de andere dag aangepast kunnen worden.

Met deze drie stappen voor ogen wil het college bij de Programmabegroting 2022 - 2025 de raad een sluitende stelpost Sociaal Domein (en een positieve reserve Sociaal Domein) voorleggen en daarmee een sluitende meerjarenbegroting.

Reserve Sociaal Domein

De reserve Sociaal Domein loopt, inclusief saldo jaarrekening 2020, in 2021 negatief, zie tabel hieronder. Zoals hierboven aangegeven zal in de aanloop naar de programmabegroting 2022 – 2025 nader geadviseerd worden over hoe te komen tot een meerjarig positieve reserve Sociaal Domein. Naast dat deze reserve gebruikt kan worden om (incidentele) tekorten op te vangen, wordt hier ook een beroep op gedaan in het kader van de lopende transitie- en transformatietrajecten. Waar nodig zal over deze trajecten nog nader over geadviseerd worden.

Bedragen x € 1.000 "-" = nadelig

Reserve Sociaal Domein	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Saldo 1 januari	10.430	6.895	-347	-1.312	-1.312	-1.312
Dec.circ. 2019 SU Integratie SD	-765					
Reeds besloten onttrekkingen	-4.557	-1.516	-140			
Overheveling 2019/2020	-1.743					
PPN 2021 : aanvulling vanuit Eneco gelden	5.488					
PPN 2021 : aanvulling stelpost SD	-2.619	-941	-329			
PPN 2021: afkoop vlaktaks GR/JR		-1.600				
BEGR 2021-2024		-634				
2e turap 2020: def afkoop vlaktaks GR/JR	-1.302	1.600				
2e turap 2020: saldo 2e tussenrapportage 2021		509				
Septemercirculaire 2020		680	329			
Subsidieverlening Vluchtelingenwerk		-116				
Decemercirculaire 2020		-159				
IVH-trajecten (JOT's)		-413	-826			
Overheveling 2020/2021	4.651	-4.651				
saldo jaarrekening 2020 SD (12-5)	-2.688					
Saldo 31 december	6.895	-347	-1.312	-1.312	-1.312	-1.312

2.3 Aanpak sluitende begroting 2021 en begroting 2022 - 2025

Op basis van het beschikbare saldo in de begroting, saldo van de technische begroting 2021 – 2024 en de geïnventariseerde knelpunten resteert er voor de jaren 2021 een positief begrotingssaldo.

Bedragen x € 1.000 "-" = nadelig

	2021	2022	2023	2024	2025
Begrotingssaldo	1.388	366	403	1.418	1.263

Echter, zoals aangegeven, is het om te kunnen spreken van een sluitende meerjarenbegroting noodzakelijk dat ook de stelpost Sociaal Domein alle jaren positief is. Dat is momenteel nog niet het geval.

Bedragen x € 1.000 "-" = nadelig

	2021	2022	2023	2024	2025
Stelpost Sociaal Domein	-2.040	-2.608	256	839	558

Bovenstaand zijn een drietal stappen aangegeven hoe dit bewerkstelligd kan worden. Bij de Programmabegroting 2022 – 2025 zal hier nader over geadviseerd worden.

Voorgesteld wordt om de positieve begrotingssaldi vooralsnog apart te houden in de begroting 2021 en de begroting 2022 – 2025. Verder zullen de meicirculaire 2021, (eind)analyse begroting 2022 – 2025 en septemercirculaire 2021 van invloed zijn op de begrotingssaldi. Hier zal nog nader over geadviseerd worden.

2.4 Openstaande taakstellingen

Naar aanleiding van de vorige begroting(en) staan nog een aantal taakstellingen open.

Openstaande taakstellingen	2021	2022	2023	2024	2025
Accommodaties	45	90	135	180	180
Theater	39	100	100	100	100
ICT/Zaaksysteem		234	193	143	143
Totaal openstaande taakstellingen	84	424	428	423	423

Accommodaties

In de komende zomerperiode zal nader onderzocht worden hoe deze taakstelling structureel ingevuld kan worden. Een onderdeel hiervan zal zijn het bekijken welke accommodaties behouden moeten worden en welke afgestoten kunnen worden. Naar aanleiding hiervan zal nader geadviseerd worden over het afstoten van accommodaties en daarmee het invullen van deze taakstelling. Het eerste deel van de taakstelling (jaarschijf 2021) zal gerealiseerd worden uit het resultaat van het Uitvoeringsprogramma 3. Na het toewijzen van de taakstelling zijn vanuit het Uitvoeringsprogramma 2 de volgende objecten afgestoten: Aaldijk 3, Schenkweg 90 en Korte Schenkeldijk 2. In maart 2021 is de Vastgoed Strategie aan de commissie Bestuur gepresenteerd. Aansluitend wordt in september 2021 Uitvoeringsplan 3 aan de Raad ter besluitvorming voorgelegd. Hierin worden de verdere mogelijkheden aangegeven om vastgoed af te stoten. De saldo's van de wegvallende hieraan gerelateerde structurele lasten en baten zullen worden aangewend om de bezuinigingsopgave te realiseren. Indien het resultaat van Uitvoeringsprogramma 3 niet tot de volledige opgelegde besparing voor 2021 leidt, zal het restant verder aangevuld worden door een onttrekking aan de reserve Onderhoud gebouwen.

Theater

In de komende zomerperiode zal het bedrijfsplan voor theater De Stoep geactualiseerd worden. Hierin zal ook de wijze waarop deze taakstelling structureel wordt ingevuld worden meegenomen. Door de sluiting van het theater als gevolg van de Corona pandemie, hebben vervangingsinvesteringen in 2020 niet plaatsgevonden. De vrijval van de afschrijvingslasten ad € 61.000 worden voor 2021 ingezet voor invulling van de taakstelling. Dit is reeds in de bovenstaande cijfers verwerkt.

ICT/Zaaksysteem

Momenteel loopt een inventarisatie van alle applicaties binnen de gemeente, welke kosten daarmee samenhangen en wie de gebruikers zijn. Op basis van deze inventarisatie zal nader bepaald worden van welke applicaties afscheid genomen kan worden. Verder is deze taakstelling ingevuld door de efficiencybesparing op de belastingtaken en het aanbesteden van de bankdiensten. Hierdoor is deze taakstelling met € 90.000 in 2022 oplopend tot € 140.000 voor 2024 en verder inmiddels ingevuld. Dit is reeds verwerkt in de bovenstaande cijfers.

2.5 Investeringskredieten

In bijlage V is een overzicht van de investeringskredieten opgenomen zoals deze voor het lopende jaar beschikbaar zijn gesteld en voor de komende jaren verwacht worden. Zoals is te zien staat er voor 2021 een bedrag van € 45,8 miljoen aan lopende investeringen open. De kapitaallasten die met deze investeringen samenhangen zijn al via eerdere besluitvorming gedekt in de begroting.

2.5 Ontwikkelingen Algemene reserve

Voor een compleet beeld van het financieel perspectief zijn zowel de verwachte ontwikkelingen ten aanzien van de exploitatie als de Algemene reserve van belang. Deze laatste vormt immers de belangrijkste buffer om risico's op te vangen. Deze risico's betreffen voornamelijk de grondexploitaties en de algemene uitkering.

Met de verkoopopbrengst van de Eneco aandelen is de Algemene reserve sterk in omvang toegenomen en vormt daarmee een stevige buffer voor mogelijke risico's maar ook voor de opgaven

waar de gemeente nog voor staat. Denk daarbij aan Nn2040, duurzaamheid, bereikbaarheid en de herstructurering van wijken.

De verwachte ontwikkeling van de Algemene reserve er als volgt uit.

Bedragen x € 1.000 "-" = nadelig					
Verloop Algemene reserve	2021	2022	2023	2024	2025
Saldo 1-1 (begroting)	70.058	69.385	69.128	68.048	67.898
Jaarrekening 2020 (voor account. controle) (1)	4.214				
Overheveling 2020 -> 2021	-4.219				
Storting in AR i.p.v. reserve Onderwijshuisvesting	910				
PPN 2020 - storting in reserve Herstructurering wijken	-1.000				
Overige reeds opgenomen in begroting 2021 - 2024	-278	-257	-1.080	-150	
Voorstellen Perspectiefnota 2022	-300				
Saldo 31-12 (rekening)	69.385	69.128	68.048	67.898	67.898

(1) Deze post is een voorlopige inschatting en nog onder voorbehoud van vaststelling door de gemeenteraad van de betreffende financiële stukken.

Naast de Algemene reserve beschikt de gemeente Nissewaard ook nog over andere (bestemmings-) reserves. In bijlage IV is hiervan het verloop terug te vinden.

2.7 Verloop weerstandsratio

De gemeentelijke huishouding is zowel beleidsmatig als financieel zeer omvangrijk. Hier zijn onvermijdelijk risico's mee verbonden. Om het financiële huishoudboekje op orde te houden is het zaak om bewust met deze risico's bezig te zijn (risicomanagement). Dit begint met het in kaart brengen potentiële risico's en de daarmee samenhangende financiële effecten, het (waar) mogelijk reduceren van deze risico's en zorgen voor voldoende weerstandsvermogen om de financiële effecten die met de risico's samenhangen op te kunnen vangen. Jaarlijks wordt de gemeenteraad hierover via de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheer in de begroting en jaarrekening geïnformeerd en geadviseerd.

Uitgaande van het bij de jaarrekening 2020 bepaalde benodigde weerstandscapaciteit, de reserves welke tot de weerstandscapaciteit worden gerekend en de standen van de reserves zoals vermeld in bijlage IV, ziet het verloop van de weerstandsratio er als volgt uit.

Bedragen x € 1.000 "-" = nadelig					
	1-1-2021	1-1-2022	1-1-2023	1-1-2024	1-1-2025
Benodigde weerstandscapaciteit 90% (ceteris paribus jaarrekening 2020)	14.777	14.777	14.777	14.777	14.777
Algemene reserve	70.058	69.385	69.128	68.048	67.898
Reserve Sociaal Domein (1)	6.895	PM	PM	PM	PM
Reserve Beheer	5.487	2.018	698	413	128
Totaal weerstandsvermogen	82.440	71.403	69.826	68.461	68.026
Weerstandsratio	5,58	4,83	4,73	4,63	4,60

(1) Bij de Programmabegroting 2022 – 2025 zal nader geadviseerd worden om de reserve Sociaal Domein structureel positief te laten zijn. Vooralsnog is deze reserve meerjarig op PM gezet.

De streefwaarde van de weerstandsratio bedraagt 1. Op basis van het bovenstaande meerjarenoverzicht beschikt de gemeente Nissewaard over een "uitstekend" weerstandsvermogen.

2.8 Stelposten loon- en prijsstijging

Jaarlijks krijgt de gemeente via de algemene uitkering uit het Gemeentefonds compensatie voor de verwachte loon- en prijsstijgingen. Omdat onze begroting in constante prijzen wordt geraamd, worden de meerjarige loon- en prijsstijging bij de raming van de algemene uitkering buiten beschouwing gelaten. Immers, wanneer de verwachte loon- en prijsstijging voor 2023 reeds als beschikbare ruimte bij de voor de begroting 2022 – 2025 wordt betrokken, is er bij het opstellen van de begroting 2023 – 2026 geen ruimte meer om de loon- en prijsstijging 2023 te kunnen betalen. Dit neemt niet weg dat er wel inzicht gegeven kan worden in de loon- en prijscompensatie welke de komende jaren via de algemene uitkering verwacht wordt. Ten behoeve van dit inzicht wordt de algemene uitkering inclusief de loon- en prijscompensatie voor de komende jaren geraamd. Deze loon- en prijscompensatie wordt vervolgens geparkeerd worden op een stelpost, ter dekking van de verwachte loon- en prijsstijgingen bij de komende begrotingen.

Onderwerp	Bedragen x € 1.000 "-" = nadelig			
	2022	2023	2024	2025
Raming algemene uitkering in "lopende prijzen"	173.638	176.369	178.988	178.988
Totaal constante prijzen (septembercirculaire 2020)	171.791	172.870	173.722	173.722
Loon- en prijscompensatie Algemene Dienst 2022 t/m 2025 cumulatief	1.847	3.499	5.266	5.266
Loon- en prijscompensatie 2022 (septembercir. 2020) – reeds verwerkt in het saldo van de technische begroting 2022 – 2025	1.847	1.847	1.847	1.847
Saldo loon- en prijscompensatie Algemene Dienst 2022 t/m 2024 cumulatief	0	1.652	3.419	3.419*

*Bij de meircirculaire 2021 wordt duidelijk hoeveel loon- en prijscompensatie voor 2025 beschikbaar is. Dit zal vervolgens aan deze stelpost worden toegevoegd.

Algemene dienst

Daarmee wordt in de begroting 2022 – 2025 de volgende stelpost loon- en prijscompensatie voor 2023 t/m 2025 opgenomen.

Onderwerp	Bedragen x € 1.000 "-" = nadelig			
	2022	2023	2024	2025
Loon- en prijscompensatie Algemene Dienst 2022 t/m 2025 cumulatief		1.652	3.419	3.419*

*Bij de meircirculaire 2021 wordt duidelijk hoeveel loon- en prijscompensatie voor 2025 beschikbaar is. Dit zal vervolgens aan deze stelpost worden toegevoegd.

Deze stelpost wordt betrokken bij het opstellen van de begrotingen 2023 en verder.

2.9 Stelpost areaalmutaties

Het aantal woningen en inwoners fluctueert van jaar tot jaar. Hoewel dit op het totaal van beperkte omvang is, kan dit wel extra lasten voor de gemeente met zich meebrengen alsook extra baten. Zo zal bijvoorbeeld het bouwen van extra woningen leiden tot een groter gebied dat beheert moet worden. Daar staat dan weer tegenover dat de extra woningen en inwoners leiden tot een hogere algemene uitkering en meer OZB-inkomsten. Een en ander vice versa bij een daling van het aantal woningen en inwoners.

Net als de hierboven genoemde meerjarige loon- en prijscompensatie is het de bedoeling om hiermee meer inzicht te creëren in de verwachte toekomstige groei (en krimp) van onze gemeente.

Het verloop van de stelpost ziet er als volgt uit. Hierbij is rekening gehouden met de voorgesteld onttrekking voor het knelpunt areaaluitbreiding Beheer.

Bedragen x € 1.000 “-” = nadelig

Onderwerp	2021	2022	2023	2024	2025
Stelpost Areaalmutaties	44	44	44	44	44
Areaalmutaties OZB 2021 t/m 2025	128	290	319	297	372
Knelpunt areaaluitbreiding Beheer		-50	-100	-150	-200
Saldo	172	284	263	191	216

Met het opstellen van de programmabegroting 2022 – 2025 zal deze stelpost verder worden geactualiseerd.

3. Indeling programmabegroting 2022 - 2025

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de indeling aangegeven voor de programmabegroting 2022 – 2025. Per programma is, conform de programmabegroting 2021 -2024 een aantal thema's benoemd welke de (politieke) essentie van het betreffende programma weergeven. Per thema worden vervolgens de volgende punten aangegeven:

- Wat willen we bereiken? (doelen en indicatoren)
- Wat gaan we daarvoor doen? (activiteiten, inzet, etc.)
- Financiën (lasten en baten)
- Verbonden partijen

Naast de onderstaande programma's en thema's zal de programmabegroting, net als in de vorige gemeenteraadsperiode een bestuurlijke samenvatting (hoofdpunten beleid en financiën), paragrafen (specifieke onderwerpen) en de financiële begroting (financieel technische informatie over de opbouw van de begroting) bevatten.

3.2 Programma's

1. Bestuur en dienstverlening

Thema's

- 1.1 Bestuur
- 1.2 Burgerzaken
- 1.3 Dienstverlening

2. Schoon, heel en veilig

Thema's:

- 2.1 Openbare orde & veiligheid
- 2.2 Beheer openbare ruimte
- 2.3 Accommodaties & parkeren

3. Duurzaam ontwikkelen en wonen

Thema's:

- 3.1 Ruimtelijke ontwikkeling
- 3.2 Bereikbaarheid & mobiliteit
- 3.3 Duurzaamheid
- 3.4 Wonen
- 3.5 Bouwprojecten & grondexploitatie

4. Ondernemen en ontspannen

Thema's:

- 4.1 Economie
- 4.2 Cultuur
- 4.3 Recreatie & toerisme
- 4.4 Cultureel erfgoed
- 4.5 Sport

5. Leren, participeren en ondersteunen

Thema's:

- 5.1 Onderwijs
- 5.2 Thuis in de Wijk
- 5.3 Maatwerk Jeugd
- 5.4 Maatwerk volwassenen
- 5.5 Werk, inkomen, armoedebeleid & emancipatie
- 5.6 Volksgezondheid

6. Overzichten

Thema's:

- 6.1 Ondersteuning organisatie
- 6.2 Treasury
- 6.3 Vennootschapsbelasting
- 6.4 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds
- 6.5 Onroerende Zaakbelasting
- 6.6 Overige belastingen
- 6.7 Overige baten en lasten

3.3 Paragrafen

- Lokale Heffingen
- Weerstandsvermogen en risicobeheer
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen
- Grondbeleid
- Accommodaties
- Corona
- Overige ontwikkelingen

4. Bijlage I Indexatie

De meerjarenraming van Nissewaard wordt in constante prijzen geraamd, dat wil zeggen de baten en lasten worden meerjarig niet geïndexeerd. Deze indexatie wordt op jaarbasis gedaan bij het opstellen van de nieuwe (technische) begroting voor het komende dienstjaar en vastgelegd in de perspectiefnota. Het uitgangspunt voor deze indexatie is dat de baten en lasten met de inflatie meebewegen.

Bij het indexeren zijn er vier mogelijkheden:

- Geen indexatie
- Alleen loonindexatie
- Alleen prijsindexatie
- Gemengde indexatie

Op basis van de soort kosten is per lasten- en baten categorie bepaald welke indexatie van toepassing is.

Voor de indexatie van de begroting 2022 wordt teruggekeken naar eerdere indexatie prognoses op basis van de realisatiecijfers die het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) hiervoor afgeeft. Voor de prognoses van indexatie maken we gebruik van de informatie van het Centraal Planbureau (CPB) de Macro Economische Verkenning (MEV) en het Centraal Economisch Plan (CEP).

4.1 Prijzen

Naast de indexatie van materiële budgetten wordt de prijsindex eveneens toegepast op de gemeentelijke belastingen en tarieven. Zoals in het hoofdstuk Financieel perspectief 2021 – 2025 is aangegeven wordt voorgesteld om voortaan het mixpercentage (zie onderstaand) te hanteren voor de belastingen en tarieven.

Herberekening 2020

In de Perspectiefnota 2021 is uitgegaan van 1,4% als stijgingspercentage materiële kosten 2020. Op basis van het CBS is het inflatiepercentage 2020 op 1,3% uitgekomen. In de Perspectiefnota 2022 vindt er dan ook een correctie plaats van - 0,1%.

Inschatting 2021

In de Perspectiefnota 2021 is 1,4% opgenomen als stijgingspercentage materiële kosten 2021. Op basis van de prognose van het CPB september 2020 wordt voor 2021 een stijgingspercentage van 1,4% voorspeld. In de Perspectiefnota 2022 vindt er dan ook geen correctie plaats.

Inschatting 2022

De prognose voor 2022 wordt geschat op 1,4%. Dit, in het verlengde van de voorspelling van het CPB september 2020.

Ten opzichte van de begroting 2021 vindt daarmee een prijsindexatie plaats van 1,3% (- 0,1% nacalculatie 2020 + 1,4% inschatting 2022).

Conclusie: Indexatie prijzen 2022 +1,3 %

4.2 Lonen

De huidige CAO loopt van 1 januari 2019 tot 1 januari 2021.

Voor de berekening van het stijgingspercentage voor personele kosten in 2022 worden de volgende componenten meegenomen:

- Gevolgen van CAO-ontwikkelingen.
- Wijzigingen in de werkgeverspremies, zoals pensioen-, WAO- en ziektekostenpremies.
- Reguliere jaarlijkse periodieke verhogingen van individuele loonkostenontwikkelingen.

Herberekening 2020

In de Perspectiefnota 2021 is 5,58% opgenomen als stijgingspercentage loonkosten 2020. In de Perspectiefnota 2022 vindt daar verder geen correctie op plaats.

Inschatting 2021

In de Perspectiefnota 2021 is 4,35% opgenomen als stijgingspercentage loonkosten 2021. In de Perspectiefnota 2022 wordt dit percentage 4,71%, derhalve een correctie van 0,36%. Dit betreft een correctie op de raming van de CAO-stijging van – 0,55% en 0,91% extra stijging werkgeverslasten.

Inschatting 2022

Voor 2022 wordt een stijging van de loonkosten geraamd van 2%. Dit bestaat uit 1,5% verwachte stijging van het CAO gerelateerd loon en 0,5% als verwachte stijging werkgeverslasten.

Herberekening 2020

CAO ontwikkelingen	4,17%	4,17%	0,00%
Werkgeverspremies	35,03%	35,03%	0,00%
Periodieken en loonontwikkeling	0,5%	0,5%	<u>0,00%</u>
			0,00%

Inschatting 2021

CAO ontwikkelingen	3,20%	2,56%	-0,55%
Werkgeverspremies	35,68%	36,59%	0,91%
Periodieken en loonontwikkeling	0,5%	0,5%	<u>0,00%</u>
			0,36%

Inschatting 2022

CAO ontwikkelingen	0,00%	1,50%	1,50%
Werkgeverspremies	36,59%	37,09%	<u>0,50%</u>
			2,00%*

*De periodieken en loonontwikkeling wordt met ingang van de begroting 2022 – 2025 niet langer als percentage in de technische begroting verwerkt, maar als bedrag.

De effecten 2020, 2021 en 2022 bij elkaar geteld geven een indexatie voor lonen van 2,36% ten opzicht van de begroting 2021.

<i>Conclusie : Indexatie lonen 2020 +2,36%</i>
--

4.3 Samengesteld percentage

Bepaalde budgetten in de begroting bestaan zowel uit prijs- als looncomponenten. Bijvoorbeeld subsidies aan instellingen. Voor de indexatie van deze budgetten wordt uitgegaan van een

samengesteld percentage van het geraamde prijs- en loonstijgingspercentage op basis van een verhouding van 50% materiële en 50% personele kosten.

De berekening hiervan ziet er als volgt uit:

50% x stijging personele kosten	:	50% x 2,36%	= 1,18%
<u>50% x prijsstijging</u>	<u>+</u>	<u>50% x 1,30%</u>	<u>= 0,65% +</u>
stijging samengestelde budgetten	:		1,83%

Conclusie : Indexatie samengestelde budgetten en belastingen en tarieven 2022 +1,83 %

4.4 Toelichting berekeningswijze belastingen (OZB) en tarieven (riolering)

Hierboven is aangegeven dat het indexatiepercentage voor de gemeentelijke belastingen en tarieven voor 2022 1,83% bedraagt. Houdt dat nu ook in dat daarmee het *stijgingspercentage* van de belastingen en tarieven voor 2022 automatisch 1,83% bedraagt? Nee, het uiteindelijke stijgingspercentage kan afwijken. Dit kan geïllustreerd worden aan de hand van een drietal voorbeelden: de OZB-tarieven, het rioolrecht en de afvalstoffenheffing.

OZB

Voor de OZB-tarieven zijn er naast het indexatiepercentage diverse andere factoren van invloed op de hoogte van het stijgingspercentage. Gedacht kan worden aan de waarde-ontwikkeling van woningen. Wanneer woningen meer waard worden, daalt het OZB-tarief. Wanneer woningen minder waard worden, stijgt dit tarief. Hierdoor wordt een door de tijd heen zo gelijkmatig mogelijke belastingdruk bewerkstelligd. Wanneer deze correctie niet zou plaatsvinden, zou dat flinke schommelingen veroorzaken in het bedrag dat inwoners jaarlijks aan OZB moeten betalen, maar ook wat de gemeente jaarlijks aan OZB ontvangt. Dit is voor onze inwoners niet wenselijk, maar ook niet voor de gemeente. Hiermee zouden flinke schommelingen in de begroting kunnen ontstaan, wat het moeilijker maakt om een stabiel gemeentelijk beleid te voeren.

Daarnaast wordt in de hoogte van de tarieven rekening gehouden met bijvoorbeeld 'oninvorderbare aanslagen'. Waarom gebeurt dat? Het is de bedoeling dat de in de (technische) begroting geraamde OZB-inkomsten worden binnen gehaald, in dit geval vermeerderd met 1,83%. Wanneer geen rekening gehouden zou worden met 'oninvorderbaar' zou de geraamde belastingopbrengst nooit gehaald worden met als gevolg een tekort in de begroting en een nadeel bij de jaarrekening. Bij het bepalen van de OZB-tarieven voor 2022 wordt gekeken naar de in de begroting geraamde opbrengst. Deze wordt vermenigvuldigd met 1,83%. Daarmee is de te innen OZB-opbrengst bepaald. Vervolgens wordt rekening gehouden met oninvorderbaar, leegstand (bij niet-woningen) en waardemutaties. Ter illustratie:

Opbrengst OZB begroting 2021 + 1,83% inflatiestijging = te realiseren opbrengst OZB 2022.

Ter realiseren opbrengst OZB 2022 = totale waarde onroerend goed x OZB-tarief 2022

Om het tarief 2022 te bepalen wordt dus de te realiseren opbrengst OZB 2021 als uitgangspunt genomen. Vervolgens wordt in de tariefsbepaling rekening gehouden met (mutaties ten aanzien van) waardeontwikkeling als gevolg van bezwaarschriften, oninvorderbaar en leegstand.

Rioolrecht

Het tarief voor het rioolrecht is naast de hoogte van het inflatiepercentage afhankelijk van de kosten welke de gemeente moet maken om de afvoer van (afval)water te regelen. Zo leiden meer investeringen (kosten) tot een hoger tarief.

Afvalstoffenheffing

Ook voor dit tarief geldt dat er meer aspecten van invloed zijn dan alleen het inflatiepercentage. In dit geval zijn vooral de hoeveelheid aangeboden afval en de verwerkingskosten van dat afval bepalende factoren.

De belastingtarieven worden in concept berekend bij de begroting 2022 waarna in december 2021 de tarieven ter definitieve vaststelling aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

5. Bijlage II Overzicht knelpunten 2021 – 2025

Onderstaand wordt een overzicht inclusief bijbehorende toelichting weergegeven van de geïnventariseerde knelpunten voor 2021 – 2025.

Bedragen x € 1.000 “-” = nadelig

Nr.	Omschrijving	Lasten/ Baten	2021	2022	2023	2024	2025
Bestuur en dienstverlening							
Burgerzaken							
1.	Portaal Burgerzaken	Lasten	-235	-203	-203	-182	-160
	Portaal Burgerzaken – beschikbare dekking	Lasten	157	147	147	147	147
2.	Burgerzaken documenten	Baten	76	52	61	191	17
	Burgerzaken documenten – afdracht Rijk	Lasten	40	-31	-34	-110	-33
	Totaal Bestuur en dienstverlening		38	-35	-29	46	-29
Schoon, heel en veilig							
Openbare orde en veiligheid							
3.	Cameratoezicht metrostations	Lasten	-18	-18	-18	-18	-18
4.	Bijdrage VRR	Lasten	-34	-26	-26	-26	-26
Beheer openbare ruimte							
5.	Stelpost beheer	Lasten					PM
	Vrijval kapitaallasten beheer	Lasten					PM
6.	Onderhoud bosplantsoen en parkbos	Lasten		-285	-285	-285	-80
	Dekking reserve Beheer (inhaalslag)	Baten		285	285	285	
7.	Onderhoud oppervlaktewater	Lasten		PM	PM	PM	PM
	Gedeeltelijke dekking via rioolheffing (nader te onderzoeken)	Baten		PM	PM	PM	PM
8.	Areaaluitbreidingen beheer openbare ruimte	Lasten		-50	-100	-150	-200
	Dekking stelpost Areaaluitbreiding	Lasten		50	100	150	200
9.	Ondergrondse containers	Lasten		-22	-22	-22	-22
	Afvalstoffenheffing	Baten		22	22	22	22
10.	Viaduct Baljuwlaan	Lasten		-1.035			
	Reserve Beheer	Baten		1.035			
11.	Onderhoud begraafplaats	Lasten	-92				
	Reserve Beheer	Baten	92				
12.	Wagenparkbeheer	Lasten	-11	-7	-7	-7	-7

Nr.	Omschrijving	Lasten/ Baten	2021	2022	2023	2024	2025
13.	Circulaire ambachtscentrum	Lasten	-49				
	Circulaire ambachtscentrum - specifieke uitkering	Baten	49				
	Accommodaties en parkeren						
14.	Aanpassing ventilatiesysteem i.h.k.v. Corona eisen	Lasten	PM	PM	PM	PM	PM
15.	Renovatie fundering molen Zuidland De Arend	Lasten	-80				
16.	VVE bijdragen 2021 ev.	Lasten	-67	-67	-67	-67	-67
17.	Streekarchief - begroting 2021/2022	Lasten	-23	-22	-22	-22	-22
18.	Huisvesting Streekarchief	Lasten		PM	PM	PM	PM
19.	Kapitaallasten mjis accommodaties	Lasten					PM
	Vrijval kapitaallasten accommodaties	Lasten					PM
20.	Onderhoud gebouwen	Lasten	-304	-1.401	-10	-10	-10
	Vergoeding SPUK (sport)	Baten	29	135	10	10	10
	Reserve Onderhoud gemeentelijke gebouwen	Baten	275	1.266			
21.	24 Uurs inzet beveiliging parkeergarages	Lasten	PM	-40	-40	-40	-40
22.	Verwijderen te vervangen parkeerautomaten	Lasten	-45				
	Reserve Onderhoud gemeentelijke gebouwen	Baten	45				
	Totaal Schoon, heel en veilig		-228	-180	-180	-180	-260
	Duurzaam ontwikkelen en wonen						
	Ruimtelijke ontwikkeling						
23.	Maatregelen Uit Gebiedsuitwerking VP en Haven Rotterdam	Lasten	PM	PM	PM	PM	PM
24.	Bodemtaken t.g.v. de komst van de Omgevingswet	Lasten	-15	-15	-15	-15	-15
25.	Placebranding (ondersteuning fte en campagne zelf) voor 4 jaar	Lasten	-100	-200	PM	PM	PM
	Dekking via reserve Nn2040 + € 300.000 storting in reserve Nn2040 t.l.v. Algemene reserve	Baten	100	200			
26.	Bijdrage investeringen Volkshuisvestingsfonds	Lasten	PM				

Nr.	Omschrijving	Lasten/ Baten	2021	2022	2023	2024	2025
	Bereikbaarheid en mobiliteit						
27.	Structurele verhoging budget Mobiliteitsbeleid	Lasten	-15	-15	-15	-15	-15
28.	Trambaanpad (snelfietsroute)	Lasten		PM	PM	PM	PM
	Duurzaamheid						
29.	Regionale energiestrategie	Lasten	-162				
	Regionale energiestrategie - bijdrage	Baten	162				
30.	Regeling Reductie Energiegebruik Woningen	Lasten	-1.578				
	Regeling Reductie Energiegebruik Woningen - bijdrage	Baten	1.578				
	Wonen						
31.	Legesinkomsten in relatie tot Wet kwaliteitsborging bouwen (Wkb)	Baten		PM	PM	PM	PM
32.	Inhuur VTH	Lasten	-425				
33.	Bouwleges	Baten	510	85	PM	PM	PM
34.	Leges kabels en leidingen (glasvezel)	Baten		50	50	50	50
	Totaal Duurzaam ontwikkelen en wonen		55	105	20	20	20
	Ondernemen en ontspannen						
	Cultuur						
35.	Archeologie	Lasten	-3	-3	-3	-3	-3
36.	Investering De Stoep	Lasten	61				
	Taakstelling De Stoep	Lasten	-61				
	Sport						
37.	Sportakkoord 2020	Lasten	-50				
	Sportakkoord 2020	Baten	50				
	Sportakkoord 2021	Lasten	-100				
	Sportakkoord 2021	Baten	100				
	Totaal Ondernemen en ontspannen		-3	-3	-3	-3	-3
	Leren, participeren en ondersteunen						
	Onderwijs						
38.	Onderwijshuisvesting	Lasten				-350	-350
39.	Vergroening schoolpleinen	Lasten	-200				
	Totaal Leren, participeren en ondersteunen		-200	0	0	-350	-350
	Overzichten						
	Ondersteuning organisatie						

Nr.	Omschrijving	Lasten/ Baten	2021	2022	2023	2024	2025
40.	Syntrophos - begroting 2021/2022	Lasten	-147	-34	-116	-271	-271
	Dekking stelpost Concernoverhead - vv laptops thuiswerken	Lasten				235	235
41.	Accountant	Lasten	-40				
42.	Agendalidmaatschap van de G40	Lasten	-18				
43.	Indexering contracten facilitaire dienstverlening	Lasten	-100	-101	-101	-101	-101
44.	Efficiency organisatie belastingen (optie intern)	Lasten		150	200	300	300
45.	Invulling taakstelling ICT	Lasten		-50	-50	-100	-100
46.	Aanvulling innovatiebudget	Lasten		-50	-50	-50	-50
47.	Formatieve mutaties	Lasten	-366	-523	-114	-100	-100
	Treasury						
48.	Dividend Stedin	Baten	PM	PM	PM	PM	PM
49.	Korte rente	Lasten	100	49	49	49	49
50.	Rente De Stoep	Lasten	6				
	Rente De Stoep	Baten	-6				
51.	Startersleningen	Lasten	-30	-30	-30		
	OZB en overige belastingen						
52.	OZB - regulier	Baten		32	32	32	32
	OZB - areaal	Baten	128	290	319	297	372
	Stelpost Areaalmutaties	Lasten	-128	-290	-319	-297	-372
53.	Toeristenbelasting	Baten			14	14	14
54.	Forenzenbelasting - uitbreiding Zuytland Buiten	Baten			13	13	13
55.	Uitvoering wet WOZ - inhuur	Lasten	30				
	Totaal Overzichten		-571	-557	-153	21	21
	Coronacrisis						
56.	1 ^e Tussenrapportage corona	Lasten/ baten	-3.127	-425			
	Effecten corona	Baten	-77	-51			
	Reserve Coronamaatregelen	Baten	3.204	476			
	Totaal		0	0	0	0	0
57.	Sociaal Domein		0	0	0	0	0
	Totaal knelpunten		-909	-670	-345	-446	-601

Toelichting knelpunten

5.1 Bestuur en dienstverlening

Burgerzaken

1. Portaal Burgerzaken

Eind 2020 heeft een heroverweging plaatsgevonden van de aansluiting bij de burgerzakenapplicatie van Pink Roccade inclusief de geïntegreerde koppeling naar de e-Suite. Deze heroverweging heeft ertoe geleid dat Nissewaard niet is overgegaan naar Pink Roccade met als gevolg dat er een investering heeft plaatsgevonden in de doorontwikkeling van de huidige applicatie Key2Burgerzaken van Centric. De investering bestaat uit een aanschaf van e-Diensten (digitale klantprocessen) en een verplichte afname van de SAAS-oplossing van Centric. Verplicht omdat het onderhoud van de huidige applicatie niet meer ondersteund wordt per 1 juli 2021.

De kosten betreffen incidentele implementatiekosten en structurele kosten voor e-Diensten. Het merendeel van de kosten kan worden opgevangen binnen bestaande budgetten.

2. Burgerzaken documenten

Dit betreft een actualisatie van de verwachte documentafname en de daar bijbehorende afdrachten aan het rijk. Het nadeel in 2025 heeft te maken met de zogenaamde ‘paspoortdip’ in verband met de geldigheidstermijnen van dit soort documenten.

5.2 Schoon, heel en veilig

Openbare orde en veiligheid

3. Cameratoezicht metrostations

Cameratoezicht wordt gezien als sluitstuk van een pakket aan maatregelen op het gebied van de openbare orde en veiligheid. Indien andere maatregelen niet toereikend zijn of afdoende effect hebben, dan pas mag cameratoezicht ingezet worden. Omdat er sprake is van maatschappelijk belang en politieke wens is het realiseren van cameratoezicht ingediend. Naast de eerder afgegeven veiligheidsgebieden voor preventief fouilleren (dat overigens niet structureel mag worden ingezet), vormt het cameratoezicht een aanvullend middel op deze eerder genomen maatregel. Verder worden de metrostations veel gebruikt door forenzen, waardoor de camera's een positieve bijdrage leveren aan het veiligheidsgevoel van de bezoekers.

Hoewel de ultieme wens is om alle drie de stations te voorzien, is het voorstel om te starten met de locatie die hiervoor als eerste in aanmerking komt (mede ook gelet op het feit dat in het centrum eea met de reconstructie van het gebied kan worden meegenomen).

4. Bijdrage VRR

De bijdrage aan de VRR neemt toe als gevolg van de toename van het aantal inwoners in Nissewaard.

Beheer openbare ruimte

5. Stelpost beheer

In het investeringsprogramma van de begroting 2021-2024 zijn de vervanging van wegen, bruggen en beschoeiingen opgenomen. De stelpost Beheer is hiermee uitgeput en moet worden aangevuld om de aankomende reconstructies na 2024 te kunnen bekostigen. De komende tijd zal bekeken worden in hoeverre de vrijval van kapitaallasten Beheer voldoende zal zijn om de benodigde investeringen te kunnen doen.

6. Onderhoud bosplantsoen en parkbos

Een gedeelte van het bosplantsoen en de parkbossen van Nissewaard is na 40 jaar aan het einde van de levensduur gekomen, en vormen een risico door omvallen. In de komende jaren moet er cyclisch onderhoud worden uitgevoerd om het bosplantsoen en parkbos veilig en gezond te houden. Het gaat daarbij voor 2022 – 2024 om een inhaalslag en met ingang van 2025 om structureel onderhoud. Het

budget bossen en parken is hiervoor niet toereikend. Naast het cyclisch onderhoud worden ook andere kosten uit dit budget gedekt zoals onder andere de directievoering en toezicht van de Bomenwacht, het vegen van paden, het verzorgen van de runderen. Voorgesteld wordt om de inhaalslag voor 2022 – 2024 te dekken via de reserve Beheer.

7. Onderhoud oppervlaktewater

Voor onderhoud van het oppervlaktewater is een uitvoeringsprogramma opgesteld voor het onderhoud van sloten, duikers, fontein, beschoeiingen en peilbuizen. De komende periode zal bekeken worden welke kosten hier mee samenhangen en in hoeverre deze kosten toe te rekenen zijn aan de rioolheffing.

8. Areaaluitbreidingen beheer openbare ruimte

Per 2022 gaat het beheer van de openbare ruimte van Het Land fase 3 t/m 14, omgeving Dijk 1 en het Bernisser Park over naar de teams die verantwoordelijk zijn voor het klein en groot onderhoud van de kapitaalgoederen in de openbare ruimte. Dit knelpunt kan gedekt worden door de stelpost Areaalmutaties.

9. Ondergrondse containers

De gemeente heeft per 1 juli 2020 de ondergrondse containers van N.V. Reinis aangekocht. De gemeente is nu ook verantwoordelijk om de vervanging en uitbreiding van het aantal containers in 2021 te organiseren. Voor 2021 is een bedrag van € 289.345 nodig om de noodzakelijke vervangingen en uitbreidingen te doen. Er is reeds een restant krediet van € 163.145, waardoor nog een extra krediet benodigd is van € 126.200. Deze investering leidt tot kapitaallasten in 2022 en verder, welke worden meegenomen in het tarief Afvalstoffenheffing 2022. Daarnaast worden het aantal glascontainers uitgebreid. Dit in lijn met het advies "Optimalisatie Omgekeerd Inzamelen". Vanuit Nedvang ontvangt Reinis hiervoor een subsidie van 70% van de aanschaf- en plaatsingskosten (excl. afvoer vrijkomende grond). Het netto benodigde krediet bedraagt € 146.700. Deze investering leidt tot kapitaallasten in 2022 en verder, welke worden meegenomen in het tarief Afvalstoffenheffing 2022.

10. Viaduct Baljuwlaan

Vanuit de keten civieltechnische kunstwerken is na inspectie naar voren gekomen dat er op korte termijn groot onderhoud gepleegd moet worden aan het viaduct Baljuwlaan. Dit groot onderhoud was niet voorzien, maar is vanuit veiligheidsoogpunt wel direct noodzakelijk. De kosten worden gedekt door een eenmalige onttrekking aan de reserve Beheer.

11. Onderhoud begraafplaats

Het achterstallig onderhoud van de begraafplaats zal dit jaar worden uitgevoerd. Een deel van deze extra kosten kan gefinancierd worden uit het voordeel van € 11.410 uit het budget ruimen graven. Het restant wordt verrekend met de reserve Beheer.

12. Wagenparkbeheer

Door verhoging van de verzekeringspremies van de bedrijfswagens belast Reinis een hoger bedrag door voor het leasecontract.

13. Circulaire ambachtscentrum

De gemeente heeft een specifieke uitkering gekregen t.b.v. een circulair ambachtscentrum. In de circulaire ambachtscentra staan hoogwaardig product- en materiaalhergebruik, sociale activatie van mensen op het gebied van circulaire economie en het creëren van een toegankelijke publieke plek voor tweedehands spullen en CE gerelateerde activiteiten centraal. Reinis doet voor de gemeente de uitvoering.

Accommodaties en parkeren

14. Aanpassing ventilatiesysteem i.h.k.v. Corona eisen

Er loopt momenteel een inventarisatie van de ventilatiesystemen in de objecten met hoog risicoprofiel, met name scholen. Op basis van deze inventarisatie zal bekeken worden welke maatregelen eventueel genomen moeten worden. Zodra hier meer over bekend is, zal er nader over worden geadviseerd.

15. Renovatie fundering molen Zuidland De Arend

De stichting Molenbehoud Nissewaard is sinds 1 januari 2015 eigenaar en beheerder van de molens De Arend te Zuidland en De Hoop te Abbenbroek. Het eigendom is toen door de stichting overgenomen van de gemeente Bernisse. In de periode 2016 - 2019 heeft de stichting noodzakelijke restauraties aan beide molens uitgevoerd met hulp van de gemeente en provincie. Voor de komende jaren staat het restaureren van de fundering van molen De Arend op de planning. Deze is door een budgetoverschrijding in de eerdere restauratie niet meegenomen.

Vanuit de eerder vastgestelde technische noodzaak ter voorkoming van toekomstige schade aan de bovenbouw en (scheef)zakken van de molen De Arend, heeft de stichting in 2019 besloten het funderingsherstel ca. uiterlijk binnen 5 jaar te laten plaatsvinden. Daartoe is het technisch plan nader beoordeeld en voorzien van een geactualiseerde raming; gerekend moet worden met een noodzakelijke investering van € 275.000.

Net zoals bij het dekkingsplan voor de eerder uitgevoerde restauratie, wil de stichting zich weer inzetten om de vereiste middelen voor het investeringsprogramma 2020 - 2024. De gemeente is gevraagd een bijdrage te leveren van € 80.000.

16. VVE bijdragen 2021 ev.

De bijdrages aan de VVE's gaan vanaf 2021 aanzienlijk omhoog door stijging van de brand- en opstalverzekering.

17. Streekarchief - begroting 2021/2022

Dit betreft een budgetaanpassing van de gemeentelijke bijdrage.

18. Huisvesting Streekarchief

Momenteel loopt een onderzoek naar de nieuwe huisvesting van het Streekarchief. Het is nog onduidelijk welke (extra) kosten daarmee samen zullen hangen.

19. Kapitaallasten mjs accommodaties

Het investeringsbedrag dat gepland stond voor 2024 wordt doorgeschoven naar 2025. Er zal eerst nog nader onderzoek gedaan worden naar welke investeringen noodzakelijk zijn en welke kapitaallasten daarmee samenhangen. Deze kapitaallasten worden (gedeeltelijk) gedekt door de vrijvallende kapitaallasten op het gebied van accommodaties. Bij de volgende begroting zal hier nader over worden geadviseerd.

20. Onderhoud gebouwen

De onderhoudsbudgetten zijn herijkt en het advies is om de ramingen bij te stellen op basis van de uitgevoerde analyse. Uit de analyse is geconstateerd dat projecten in 2020 een doorloop hebben in 2021. Dit betreft o.a. schilderwerken, onderhoud aan de Lenteakker en aan monumenten.

Daarnaast zijn op basis van de meerjaren onderhoudsbegroting de onderhoudsactiviteiten jaar 2022 inzichtelijk gemaakt en de daarmee samenhangende budgetmutaties.

Tevens zijn de budgetten met vaste onderhoudscontracten en correctieve onderhoudswerkzaamheden opnieuw beoordeeld met als gevolg bijstelling in de ramingen. Om de noodzakelijke onderhoudsactiviteiten volledig te budgetteren, dient ten behoeve van 2021 en 2022 respectievelijk een bedrag van € 230.009 en € 1.266.308 te worden onttrokken aan de reserve Onderhoud gemeentelijke gebouwen.

21. 24 Uurs inzet beveiliging parkeergarages

In het verleden is ingezet om de beveiliging van de parkeergarages op afstand te zetten.

Voortschrijdend inzicht geeft aan dat 24 uurs beveiliging noodzakelijk is. Belangrijkste reden is preventief en actief vandalisme bestrijding vanwege hangjongeren in de parkeergarages. Daarnaast vanuit brandbeveiligingsoogpunt. Ingeval van een calamiteit vereist de brandweer een reactietijd van 15 minuten van de eigenaar om toegang tot het object te verschaffen. Daarna zal de brandweer zich “met geweld” toegang tot het object verschaffen. Tot slot is met enige regelmaat sprake van vals alarm situaties door storingen en of vervuiling van de sensoren. De aanwezigheid van de beveiliging maakt een eerste beoordeling van de situatie mogelijk, waardoor onterechte de inzet van de brandweer wordt vermeden bij vals alarmen.

Voorgesteld wordt om de kosten voor 2021 vooralsnog vanuit het lopende budget te dekken. Vanaf 2022 is voor deze kosten echter extra budget benodigd.

22. Verwijderen te vervangen parkeerautomaten

Dit betreft de meerkosten vanwege het verwijderen van de oude parkeerautomaten (buiten). Deze kosten zijn niet meegenomen in het investeringskrediet voor plaatsing van de nieuwe parkeerautomaten. Voorgesteld wordt om de kosten te dekken uit de reserve Onderhoud gemeentelijke gebouwen. (Het restant van de reserve Parkeren is daar eerder aan toegevoegd.)

5.3 Duurzaam ontwikkelen en wonen

Ruimtelijke ontwikkeling

23. Maatregelen Uit Gebiedsuitwerking VP en Haven Rotterdam

Regiopartijen en het Rijk zitten in een onderzoekstraject naar bereikbaarheidsmaatregelen voor Voorne-Putten. Aan het einde van dit traject zullen partijen willen komen tot afspraken over een pakket aan maatregelen en financiering ervan. Naar verwachting gaat het om een totale investering van enkele miljoenen tot circa € 10 miljoen. Ook vanuit Voorne-Putten zal een bijdrage worden verwacht. Meer duidelijkheid hierover volgt naar verwachting medio/eind 2021.

24. Bodemtaken t.g.v. de komst van de Omgevingswet

Op 1 januari 2022 treedt de Omgevingswet in werking. Daar waar nu de provincie Zuid-Holland bevoegd gezag is voor de bodem, zullen onder de Omgevingswet alle gemeenten bevoegd gezag worden (decentralisatie). Naast deze grote verandering vraagt de Omgevingswet ook om een andere invulling van bodemtaken dan in de voorgaande regelgeving. De essentie: een deel van de huidige bodemtaken houdt op te bestaan, een deel verandert en er komen nieuwe taken bij. Dit alles heeft de nodige impact op de taakuitvoering door de DCMR.

De uiteindelijke financiële effecten van de bodemtransitie zijn afhankelijk van een groot aantal factoren. Deze zijn op dit moment nog onvoldoende inzichtelijk. De Omgevingswet gaat echter, zoals het er nu naar uitziet, wel in op 1 januari 2022. Hiermee staan twee dingen vast:

- Er zal een transitie plaatsvinden van de bodemtaken van de provincie naar de gemeenten.
- Er vindt een verandering plaats in aard van de bodemtaken.

De financiële effecten hebben in hoofdlijnen drie niveaus:

- 1- (Veel) minder bodemtaken bij de provincie;
- 2- (Veel) meer bodemtaken bij de deelnemers;
- 3- Veranderde taken onder de Omgevingswet.

Het lijkt er momenteel op dan vanuit de overdracht van taken geen geld vanuit de rijksoverheid mee komt. Dit punt is aanhangig gemaakt bij de VNG en in een brandbrief aan het ministerie. Tot op heden is daar geen reactie op ontvangen.

Uit een eerste berekening van de DCMR is de inschatting dat de kosten voor de nieuwe bodemtaken voor Nissewaard circa € 15.000 per jaar bedragen. De gemeente mag deze taken ook zelf uitvoeren, maar gelet op de beschikbare capaciteit in relatie tot de bestaande formatie lijkt dit geen serieuze optie.

25. Placebranding

De ambities in het huidige Coalitieakkoord en Nissewaard 2040 zijn gericht op investeringen in ontwikkelingen die bijdragen aan een aantrekkelijke, vitale, toekomstbestendige woon- en werkgemeente in 2040. Daaraan draagt placebranding aan bij.

De naam Nissewaard is nog steeds te onbekend en dat is niet gunstig voor de diverse projecten en programma's. Als we ons beter in de markt zetten geeft dat meer kansen op (mede)financiering. Tegelijk blijft citymarketing essentieel om te laten zien aan inwoners en bedrijven dat we die aantrekkelijke, vitale, toekomstbestendige woon- en werkgemeente zijn.

Voorgesteld wordt om voor 2 jaar hier middelen voor beschikbaar te stellen. Het nieuwe bestuur kan dan vervolgens op basis van de opgedane ervaringen besluiten hoe ze hier verder mee om wil gaan. Ter dekking van de kosten zal € 300.000 vanuit de Algemene reserve worden toegevoegd aan de reserve Nn2040. Hieruit kan vervolgens voor 2021 € 100.000 en voor 2022 € 200.000 beschikbaar worden gesteld.

26. Bijdrage investeringen Volkshuisvestingsfonds

Recentelijk is een aanvraag gedaan bij het Volkshuisvestingsfonds. Hieruit worden gelden verstrekt voor het verduurzamen van woningen. Wanneer deze worden toegekend, gebeurt dit op basis van co-financiering door de gemeente. Zodra de beslissing over de aanvraag bekend is, zal nader geadviseerd worden over de co-financiering. De toekenning van een aanvraag houdt overigens nog niet in de verplichting voor de gemeente om deze ook af te nemen. Met andere woorden, de gemeente heeft de vrijheid om eventueel toch geheel of gedeeltelijk geen gebruik te maken van de gelden uit het Volkshuisvestingsfonds.

Bereikbaarheid en mobiliteit

27. Structurele verhoging budget Mobiliteitsbeleid

Het huidige structurele werkbudget voor algemene verkeer- en vervoerzaken bedraagt sinds jaar en dag circa € 15.000 per jaar. Dit bedrag is niet meer toereikend gezien nieuwe ontwikkelingen waarvoor specifieke expertise niet in huis is. Het gaat bijvoorbeeld om vraagstukken in het kader van

duurzame mobiliteit, vanuit het programma Nissewaard naar 2040 maar ook om bijvoorbeeld schetsontwerpen, verkeersberekeningen, parkeerdrukmetingen, etc.

28. Trambaanpad (snelfietsroute)

Het fietsgebruik kent een steeds meer toenemende rol bij verplaatsingen en in het mobiliteitsbeleid; mede door de komst van nieuwe soorten fietsen (e-bikes en speedpedelecs). Er loopt een gezamenlijke verkenning naar het Trambaanpad om deze fietsroute om te vormen naar een snelfietsroute. Grote delen van het bestaande fietspad zullen verbreed moeten worden en ook een andere inrichting krijgen. Het Waterschap Hollandse Delta heeft het grootste beheer en eigendom van de route maar ook delen vallen onder Hellevoetsluis en Nissewaard. De MRDH en Provincie zijn subsidiërende partijen en aangehaakt. De totale route is circa 15 kilometer lang en er worden aanzienlijke (meerdere miljoenen) investeringskosten verwacht. De lopende verkenning moet hier meer duidelijkheid over geven.

29. Regionale energiestrategie

In het kader van de Regionale Energie Strategie is Nissewaard penvoerder. Nissewaard ontvangt van de regiogemeente een bijdrage ter compensatie van de te maken kosten.

30. Regeling Reductie Energiegebruik Woningen

"De gemeente heeft een specifieke uitkering Regeling Reductie Energiegebruik Woningen gekregen van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland ontvangen. Met deze specifieke uitkering stimuleert het Rijk gemeenten om huishoudens te ondersteunen bij het reduceren van hun energiegebruik door het treffen van eenvoudige energiebesparende maatregelen in de woningen en het geven van advies over energiebesparing aan de bewoners. Dit leidt tot reductie van het energiegebruik bij huishoudens en daarmee tot CO₂-reductie."

Wonen

31. Legesinkomsten in relatie tot Wet kwaliteitsborging bouwen (Wkb)

Door de invoering van de Wkb tezamen met de Omgevingswet ontstaat er een verschuiving in de kosten die kunnen worden meegenomen in de legesheffing. Op dit moment is het nog niet mogelijk de gevolgen van de invoering van de Wkb in geld uit te drukken. Het is echter wel de verwachting dat deze ontwikkeling een (substantiële) daling zal veroorzaken in hetgeen belastbaar is voor de legesheffing.

32. Inhuur VTH

Vanwege de hoge werkdruk en langdurig ziekteverzuim is hier voor 2021 inhuur noodzakelijk.

33. Bouwleges

De baten bouwleges zijn in 2019 en 2020 uiteindelijk bijna € 0,5 miljoen hoger uitgevallen dan geraamd. Voor 2021 wordt dan ook voorgesteld om deze baten daar op aan te passen. Voor 2022 en verder past enige terughoudendheid omdat het nog ongewis is wat het effect zal zijn van de Omgevingswet op deze baten.

34. Leges kabels en leidingen (glasvezel)

Met de komst van steeds meer glasvezelkabels, wordt voorgesteld om daar ook de baten in de vorm van leges voor te ramen. Vooralsnog wordt deze ingeschat op € 50.000 structureel.

5.4 Ondernemen en ontspannen

Cultuur

35. Archeologie

De begroting 2021 voor de archeologische beleidsondersteuning door Archeologie Rotterdam (BOOR) is hoger dan het budget in onze begroting. Het betreft de vaste kosten voor een adviseur Archeologie en verrekenbare kosten op basis van aanvragen. De aantallen per product zijn een inschatting op basis van de afgenomen producten in 2020.

36. Investering De Stoep

Door de sluiting van het theater als gevolg van de Corona pandemie, hebben vervangingsinvesteringen in 2020 niet plaatsgevonden. De vrijval van de afschrijvingslasten worden ingezet voor invulling van de taakstelling.

Sport

37. Sportakkoord 2020/2021

In 2020 heeft de gemeente een specifieke uitkering gekregen voor de uitvoeringskosten van het sportakkoord 2020. Dit budget had moeten worden overgeheveld naar 2021, maar zat niet in het Overhevelingsvoorstel 2020 -> 2021. Dat wordt hiermee alsnog gecorrigeerd.

Voor 2021 heeft de gemeente een specifieke uitkering gekregen voor de uitvoeringskosten van het sportakkoord. Dit moet nog in de begroting worden opgenomen.

5.5 Leren, participeren en ondersteunen

Onderwijs

38. Onderwijshuisvesting

Dit knelpunt betreft een aantal ontwikkelingen op het gebied van de onderwijshuisvesting. De grootste ontwikkelingen zijn:

- Ring van Putten: Gallilei wil gebouw kwaliteitsimpuls geven. Met name ventilatie is aandachtspunt. Met de subsidieregeling zijn er kansen om de renovatie deels met subsidie te financieren.
- Elementen-school: er zijn hoge eenmalige kosten in 2021 voor de noodschool op het terrein van De Hoeksteen tot 2024/20225. De definitieve school heeft hoge extra kosten, vanwege de inrichtingskosten. Met name nieuwe toegangsweg en verplaatsen zendmast zijn hoge initiële kosten die niet zijn opgenomen in huidige budget voor realisatie schoolgebouw.
- De mogelijke ontwikkeling met Realconomy trekken de vervangende nieuwbouw en herverdeling van de scholen in Waterland naar voren. Ook deze ontwikkeling is nog niet voorzien en begroot.

Met het Integraal Huisvestingsplan voor 2022 en verder zal nader over de onderwijshuisvesting geadviseerd worden.

39. Vergroening schoolpleinen

Voor de projecten die de komende 4 jaren op stapel staan wordt voorgesteld om eenmalig € 200.000 beschikbaar te stellen. Het nieuwe bestuur kan vervolgens nader bepalen hoe er na deze periode met dit onderwerp moet worden omgegaan.

5.6 Overzichten

Ondersteuning organisatie

40. Syntrophos - begroting 2021/2022

Dit knelpunt heeft betrekking op de bijdrage die Syntrophos van ons verwacht versus het daarvoor beschikbare budget in de begroting. De belangrijkste mutatie betreft de lasten die samenhangen met de aanschaf van de laptops. Hiervan wordt voorgesteld om deze te dekken via de stelpost Overhead.

41. Accountant

In het eerste jaar van de nieuwe accountant PWC is het contract 15.000 hoger dan begroot. In de afgelopen periode zijn er daarnaast meer uren gemaakt door de nieuwe accountant PWC dan verwacht. Dit is o.a. veroorzaakt door inefficiënties a.g.v. werken op afstand, de organisatiewijziging per 1 juli 2020, nieuwe regelgeving en extra controles a.g.v. Covid-19 regelingen die in de aanbesteding niet voorzien waren. Dit leidt in 2021 tot meerwerk van € 25.000. Naar verwachting zullen de kosten meerjarig binnen de begroting passen.

42. Agendalidmaatschap van de G40

Het college heeft op 2 maart j.l. het besluit genomen om agenda lid te worden van de G40. De G40 bepaalt na de gemeenteraadsverkiezingen in 2022 wat de voorwaarden zijn om lid te worden van het netwerk. In de aanloop daartoe wil Nissewaard met een aantal andere gemeenten alvast agenda lid worden.

In de financiële paragraaf van het advies is, door ontbreken van beschikbaar budget, opgenomen dat de eventuele (toekomstige) financiële consequenties (á € 18.000) worden meegenomen bij het opstellen van de Perspectiefnota 2022.

43. Indexering contracten facilitaire dienstverlening

De jaarlijkse interne indexering van de budgetten binnen de gemeente Nissewaard zijn in de afgelopen jaren lager geweest dan de in rekening gebrachte indexering voor de contracten facilitaire dienstverlening. Dit heeft als gevolg dat de budgetten voor de facilitaire diensten schoonmaak en beveiliging niet meer toereikend worden geacht. De interne indexering voor de meerjarenbegroting van 1,3% vanaf boekjaar 2022 staat ook niet in verhouding tot de gemiddelde prijsverhoging van 5% bij de facilitaire leveranciers. Het voorstel is om de budgetten voor het verrichten van schoonmaakwerkzaamheden en de beveiliging structureel op te hogen en per jaar een indexering toe te kennen van minimaal 5%.

Voor de begroting 2022 – 2025 zal nog nader onderzocht worden of dit knelpunt wellicht nog (gedeeltelijk) binnen andere bestaande facilitaire budgetten kan worden opgevangen.

44. Efficiency organisatie belastingen (optie intern)

Recentelijk is in het college een besluit genomen om de belastingtaken intern efficiënter te organiseren. ICT-innovaties spelen hier een belangrijke rol in. De beoogde besparing loopt naar verwachting op termijn op naar € 300.000 per jaar.

45. Invulling taakstelling ICT

Omdat ICT een belangrijke pijler vormt in het efficiënter organiseren van de belastingtaken, wordt een deel van het voordeel, ad € 100.000 structureel, benut om de openstaande taakstelling ICT in te vullen.

46. Aanvulling innovatiebudget

Om innovaties in de organisatie ook in de komende jaren te stimuleren en te faciliteren wordt van het voordeel op de belastingtaken € 50.000 structureel toegevoegd aan de post Innovatiebudget.

47. Formatieve mutaties

Formatieve knelpunten t.i.v. begrotingssaldo	2021	2022	2023	2024	2025
Casemanager (1 fte) Omgevingswet	-102	-102	PM	PM	PM
5G Loket	-50	-50	PM	PM	PM
Wabo regisseur	-85	-85	PM	PM	PM
Onderwijshuisvesting - capaciteit	-100	-100	-100	-100	-100
Dienstverlening Wmo (capaciteit i.v.m. stijgende Wmo meldingen)	-263	-525	PM	PM	PM
Dekking binnen (stelpost) Sociaal Domein	263	525	PM	PM	PM
Totaal (t.i.v. begrotingssaldo)	-337	-337	-100	-100	-100
Formatieve knelpunten t.i.v. stelpost Overhead	2021	2022	2023	2024	2025
Functioneel applicatiebeheerder Omgevingswet	-102	-102	-102	-102	-102
Privacy/Informatiebeveiliging	-102	-102	-102	-102	-102
(Digitale) participatie	-27	-53	-27	PM	PM
Stopzetten detachering Communicatie aan samenwerk.verb. VP	-30	-30	-30	-30	-30
	-261	-287	-261	-234	-234
Dekking stelpost Overhead	261	287	261	234	234
Totaal	0	0	0	0	0
Formatieve knelpunten t.i.v. stelposten bez. CS + fijnstructuur					
Basis Registratie Ondergronden (BRO) coördinatie		-50	-50	-50	-50
Senior econoom		-120	-120	-120	-120
Formatie Monumentenzorg en erfgoed	-50	-50	-50	-50	-50
Totaal	-50	-220	-220	-220	-220
Stelpost Te veel bezuinigd CS			30	30	30
Stelpost Fijnstructuur	21	34	176	190	190
Totaal (t.i.v. begrotingssaldo)	-29	-186	-14	0	0
Ten laste van begrotingssaldo	-366	-523	-114	-100	-100
Restant stelpost Te veel bezuinigd CS	0	0	0	0	0
Restant stelpost Fijnstructuur	0	0	0	28	28

Toelichting

Formatieve knelpunten t.i.v. begrotingssaldo

Casemanager (1 fte) Omgevingswet

Met de komst van de Omgevingswet krijgt het vooroverleg een (nog) belangrijke(r) plek.

Vanaf 1 januari 2022 als de Omgevingswet in gaat, wordt het verlenen van vergunning bij complexe initiatieven anders:

- De procedure van 8 weken wordt de standaardprocedure; de afhandeling van de aanvraag moet dus veel sneller;
- Bij een aanvraag voor meerdere overheden wordt de gemeente aanspreekpunt en verantwoordelijk voor de afhandeling in de keten;

- Bij de beoordeling van een vergunningaanvraag wordt integraal naar alle aspecten van de fysieke leefomgeving gekeken;
- Bij het aanvragen van een vergunning moet de initiatiefnemer aangeven of en hoe er is geparticipeerd;
- De houding naar de initiatiefnemer verandert van 'nee, tenzij' naar 'ja, mits'. Dat betekent dat de overheid meer gaat adviseren en denken in mogelijkheden.

Om dit proces beter te kunnen stroomlijnen wordt vanuit het programma Omgevingswet de nieuwe werkwijze 'Verkennen en begeleiden initiatief (met de Intaketafel en de Omgevingstafel) geïmplementeerd in de organisatie.

De casemanager is het eerste aanspreekpunt voor de initiatiefnemer, maar ook de vertegenwoordiger van de initiatiefnemer binnen de gemeente. De casemanager is vooral de organisatorische spil: de casemanager heeft contact met het planningsbureau over wanneer de omgevingstafels plaatsvinden en zorgt dat de juiste mensen hierbij aan tafel zitten. Ook zal de casemanager de initiatiefnemer herinneren aan de voortgang van de planning en het informeren en betrekken van belanghebbenden. De casemanager houdt ook de kosten in de hand.

Momenteel experimenteren wij met een casemanager. Deze rol (/functie) is echter nog niet structureel belegd. Voorgesteld wordt om hier voor 2 jaar geld beschikbaar te stellen, waarna bekeken kan worden of deze extra formatie voldoende/noodzakelijk is. Het is dan aan het nieuwe bestuur om er een structureel besluit over te nemen.

Deels wordt hiermee een nieuwe functie vervuld, deels was deze functie ondergebracht bij andere functies (bijvoorbeeld secretaris regiekamer, die dit werk ook al bovenop hun reguliere werk uitoefenden. Met de aanstelling van een casemanager wordt invulling gegeven aan een professionaliseringsslag die ook vanuit de nieuwe visie op Dienstverlening wenselijk is.

5G Loket

De ontwikkelingen voor het “verslimmen” van onze openbare buitenruimte komen met ras tempo op ons af. Bij dit “verslimmen” speelt 5G een grote ondersteunende rol. In 2020 zijn de eerste 5G frequenties geveild en in 2021 zal de belangrijkste frequentie geveild worden. Hierna zullen de providers, medio 2022, bij de gemeente aankloppen om het 5G netwerk verder op te zetten en in te richten. De gemeente heeft hierin een faciliterende en ondersteunende rol, taak en verantwoordelijkheid.

Om ons voor te bereiden en klaar te staan op het moment dat de providers aankloppen zal beleid opgesteld en geformaliseerd moeten worden, dient er een regisseur 5G/SmartCity aangesteld te worden. Voor een omvang van Nissewaard is hiervoor 0,5 Fte benodigd. Ook hierbij is het voorstel om dit voor 2 jaar te doen, om vervolgens in 2022 te bekijken wat de ervaringen zijn en hoeveel formatie hier structureel voor nodig is.

Wabo regisseur

Uitbreiding formatie met 1 fte WABO regisseur voor 2021 en 2022 in verband met een behoorlijke stijging van de ingekomen aanvragen omgevingsvergunning, meldingen, informatieverzoeken, etc. In 2022 zal een nadere analyse plaatsvinden in hoeverre deze capaciteit ook structureel noodzakelijk is.

Onderwijshuisvesting – capaciteit

Gezien de vele opgaven, huidig en toekomstig, op het gebied van de onderwijshuisvesting en de omvang van de financiële middelen die daarmee samenhangt, is 1 fte aan extra capaciteit nodig om dit in goede banen te leiden.

Dienstverlening Wmo (capaciteit i.v.m. stijgende Wmo meldingen)

Vanwege een toename van het aantal Wmo aanvragen en meldingen is gevraagd om extra formatie voor 2021 (vanaf juli 2020) en 2022. Naar aanleiding van een opgestelde memo is hierbij gekozen voor een dienstverleningsniveau van 100%, waarbij derhalve geen wachtlijsten meer zijn. Dit betekent dat voor 2021 en 2022 de formatie tijdelijk wordt uitgebreid met 6,24 fte ad. € 524.591 per jaar (inclusief overhead). Dekking vindt plaats via de stelpost Sociaal Domein, zie ook onderstaand.

Formatieve knelpunten t.i.v. stelpost Overhead

De onderstaande formatiemutaties zijn vanwege hun karakter ten laste gebracht van de stelpost Overhead.

Functioneel applicatiebeheerder Omgevingswet

Met de komst van de Omgevingswet is de gemeente verplicht om aan te sluiten op het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Voor die aansluiting, waarvan de technische koppeling door Syntrophos wordt gelegd, is software benodigd. De gemeenten op Voorne-Putten hebben die software maart 2020 aangeschaft. Op het eiland is afgesproken dat het functioneel beheer van de software in de organisaties wordt belegd, waarbij het uitgangspunt is bepaald om te werken met 2 beheerders op het eiland. Die elkaar kunnen vervangen.

De Omgevingswet betekent nieuwe taken op het gebied van functioneel beheer die momenteel niet zijn belegd binnen de IV-organisatie en waarmee ,met de vorming van de IV organisatie , geen rekening is gehouden. Naast het functioneel inrichten en door ontwikkelen van de applicatie en de daarbij behorende koppelingen, wordt er ook om een coördinerende rol gevraagd van de beheerder rondom GEO informatie. Dit gezien het toenemende belang van deze data.

Om de afspraken op het eiland na te komen en tegelijkertijd het werken conform de Omgevingswet beter te faciliteren, wordt een formatieclaim gelegd voor een functioneel beheerder Omgevingswet. De formatie-uitbreiding vindt plaats binnen het team Informatievoorziening.

Privacy/Informatiebeveiliging

Het speelveld op het gebied van privacy en informatieveiligheid is steeds aan verandering onderhevig. Enerzijds vanwege technologische ontwikkeling anderzijds vanwege het steeds grotere belang wat aan de veiligheid van onze persoonsgegevens wordt gehecht vanuit de AVG maar zeker ook vanuit de burger.

Met de komst van de AVG in 2018 is een beweging van toenemende aandacht op het veiligheid bieden aan de gegevens die in ons beheer zijn op gang gekomen. De AVG legt ons ook bepaalde werkzaamheden op waaraan we tot nu toe niet in voldoende mate hebben voldaan.

In het jaarverslag van de FG wordt dit geconstateerd en zij geeft adviezen om een inhaalslag te maken op verschillende vlakken binnen het AVG domein. Hierbij richt ze zich op capaciteit in de units, waar een centraal aanspreekpunt/ambassadeur nodig is, maar ook op de capaciteit van het PIT die dient als ondersteuner van het management in privacyvraagstukken.

Verder waarschuwt de FG dat er rekening mee moet worden gehouden dat privacy werkzaamheden (m.n. uitvoering van de verplichte DPIA's en het register van verwerkingen) een groot beslag op de capaciteit van het PIT gaat vragen. DPIA's gaan primair over privacy maar leggen vanwege het mitigeren van risico's door het nemen van maatregelen op het gebied van Informatieveiligheid ook een groot beslag op de inzet vanuit Informatiebeveiliging.

Het Privacy & Informatieveiligheidsteam (PIT) bestaat op dit moment uit 1,8 FTE. Vanuit de jaarverslagen van de FG en van de CISO wordt duidelijk dat er niet voldoende capaciteit is om de werkzaamheden in de nabije toekomst uit te voeren. Hierdoor komt het bieden van ondersteuning aan de units bij het uitvoeren van de verschillende werkzaamheden in gevaar.

Om compliance met de AVG en de BIO te kunnen realiseren, wordt een formatieclaim gelegd voor een Security en Privacy medewerker binnen het PIT. Deze kan waar nodig de Privacy Officer en de CISO ondersteunen bij de uitvoering van de werkzaamheden in het PIT.

(Digitale) participatie

Met de komst van Covid 19 zijn we aangewezen op nieuwe manieren om met onze bewoners, ondernemers en betrokkenen te communiceren. De digitale mogelijkheden zijn er, Teams, Zoom, WhatsApp, websites, etc. De verwachting is dat we in de toekomst zeker via deze nieuwe digitale wegen zullen blijven participeren en communiceren. Het digitaal communiceren en participeren vraagt wel meer dan alleen een plaatselijk zaaltje huren en via tekeningen de aanwezigen informeren. Via de provinciedeal ZH hebben we de afgelopen periode kennis en ervaring opgedaan om via OpenStad, een open source platform ontwikkeld door en met gemeenten en overheidsinstellingen, interactieve websites te bouwen. Het platform is zeer geschikt voor participatietrajecten, zoals peilingen, ideeën ophalen of burgerbegroten. Ieder project is echter maatwerk en dient uitgedacht, voorbereid en opgezet te worden op de website. Vanuit de organisatie is er veel interesse vanuit het team Projecten maar ook vanuit de sociale hoek is behoefte om via deze wijze te communiceren/participeren. Een eerste pilot vanuit Zorg en Samenleving loopt. Om deze nieuwe manier van participeren voor te bereiden en te begeleiden (webredacteur) is er voor een omvang van de gemeente Nissewaard hiervoor 0,5 Fte benodigd.

Stopzetten detachering Communicatie aan samenwerk.verb. VP

Met het stopzetten van detachering vanuit het team Ontwikkeling en woordvoering aan het samenwerkingsverband Voorne-Putten komt eveneens de daarmee samenhangende vergoeding te vervallen.

Formatieve knelpunten t.i.v. stelposten bez. CS + fijnstructuur

De onderstaande formatiemutaties zijn vanwege hun karakter ten laste gebracht van de stelpost Fijnstructuur (een saldo naar aanleiding van de recente organisatiewijziging) en een restantpost uit een eerdere bezuinigingsronde. Omdat de stelpost Fijnstructuur in de jaren 2021 t/m 2023 onvoldoende ruimte bevat, komt voor deze jaren nog een bedrag ten laste van het begrotingsaldo.

Basis Registratie Ondergronden (BRO) coördinatie

Basis Registratie Ondergronden (BRO) is een wettelijke verplichting voor de gemeente om vanuit één centrale digitale plek informatie over de publieke gegevens over de Nederlandse ondergrond te registreren en te ontsluiten. Bij de gemeente is de coördinatie belegd om aan deze wettelijke verplichting te voldoen. Voor een omvang van Nissewaard is hiervoor 0,5 Fte benodigd.

Senior econoom

Het is van belang dat we de economie van Nissewaard weten te versterken. Meer economie binnen onze stadsgrenzen betekent ook meer arbeidsplaatsen waardoor onze eigen bewoners misschien minder de stad uit hoeven te trekken. Er is dus ook een direct effect op bereikbaarheid.

Het bureau AT Osborne is momenteel bezig met de vertaling / het aanscherpen van het rapport van Bart Kuipers tot een plan van aanpak. Om het uiteindelijke plan van aanpak ook echt uit te voeren, hebben we capaciteit nodig. Capaciteit die nu niet in huis is.

Om de economie van Nissewaard verder te stimuleren is versterking van het huidige team Economie noodzakelijk in de vorm van een senior econoom.

Formatie Monumentenzorg en erfgoed

Door de vele ruimtelijke ontwikkelingen is in 2019/2020 binnen de bestaande formatie een extra Planoloog aangesteld. Hierdoor is voor de werkzaamheden in het kader van monumentenzorg en erfgoed geen capaciteit meer beschikbaar. Op dit moment wordt voor deze taak ingehuurd, waarvoor binnen de begroting geen dekking aanwezig is.

Treasury

48. Dividend Stedin

Door de kosten en de financieringsvorm van de energietransitie heeft Stedin voor de komende jaren een grote kapitaalbehoefte. Om dit bedrag beschikbaar te krijgen heeft Stedin een kapitaalsvraag gedaan bij de aandeelhouders. Dit is gedaan in de vorm van 3% cumulatief preferente aandelen. De gemeente Nissewaard heeft ingestemd met investering in deze aandelen.

Voor de dividendverwachting heeft betekend dit een aanpassing van de verwachte inkomsten.

De cumulatief preferente aandelen geven recht op een jaarlijks gegarandeerd rendement van 3% over het gestorte aandelenkapitaal in deze aandelen. Als in een jaar onvoldoende winst of liquiditeit is om het dividend uit te keren, dan wordt het bedrag in een later jaar alsnog uitbetaald.

Het preferente dividend heeft voorrang op het reguliere dividend.

De kapitaalsvraag van Stedin is opgedeeld in een aantal tranches. Dit is gedaan om tijd te maken om nieuwe aandeelhouders binnen het verzorgingsgebied te vinden. Niet alle gemeenten binnen het verzorgingsgebied zijn aandeelhouder, met name in de provincies Utrecht en Zeeland. Wettelijk mogen provincies ook aandeelhouder zijn van de netbeheerder.

De kapitaalsvraag is voor nu is € 200 miljoen. Nissewaard heeft afgesproken voor minimaal het eigen aandelenbelang cumulatief preferente aandelen bij te kopen. De uitbreiding van het kapitaalbelang voor Nissewaard is 2,14% van dat bedrag. De investering in Stedin is dan € 4.280.000. Afhankelijk van de intekening van andere gemeenten kan nog een groter aandeel verworven worden.

Financieel heeft dit voor de komende jaren de volgende implicaties:

Bedragen x € 1.000

	2022	2023	2024	2025
Cumulatief preferent dividend	128	128	128	128
Kapitaalslasten investering	- 43	- 43	- 43	- 43

DE gevolgen voor het reguliere dividend zijn afhankelijk van de reguliere ondernemingsresultaten. Een voorspelling hierover is voor de begrotingsperiode moeilijk in te schatten.

49. Korte rente

De gemeente trekt voor haar liquiditeitsbehoefte korte geldleningen aan. Op dit moment is de rente op dergelijke leningen negatief. Dit levert een incidenteel voordeel van € 100.000 en een structureel voordeel van € 49.000 op.

50. Rente De Stoep

Door de sluiting van het theater als gevolg van de Corona pandemie, hebben vervangingsinvesteringen in 2020 niet plaatsgevonden. De vrijval van de rentelasten komt ten gunste van treasury.

51. Startersleningen

De startersleningen zijn de eerste drie jaren is vrijgesteld van rente en aflossing. De lening is daarna rentedragend en er is aflossing verschuldigd.

Over de hele looptijd wordt een kapitaalrente toegerekend aan het uitstaande bedrag. Door de vrijstelling ontstaat in de eerste drie jaren een knelpunt. Voor de rest van de looptijd is de rentevergoeding hoger dan de interne kapitaalrente van de gemeente, zodat daar een voordelig verschil optreedt.

OZB en overige belastingen

52. OZB – regulier/OZB-areaal

Het actualiseren van de OZB-raming niet-woningen heeft een voordeel opgeleverd van € 32.000 structureel.

Daarnaast is in verband met opstellen begroting aan het begin van de coronacrisis de voortgang nieuwbouw voorzichtig ingeschat. Deze situatie is echter inmiddels veranderd en zijn er zelfs nieuwbouwprojecten sneller opgeleverd dan de oorspronkelijke planning (bijvoorbeeld 2e toren Hongerlandsedijk). Tevens zijn er i.v.m. een uitspraak van de Hoge raad verzorgingshuizen omgezet van een niet-woning naar woning. De meerjarenraming nieuwbouwprognose is hierop bijgewerkt. Omdat het hier zogenaamde areaalmutaties betreft wordt voorgesteld om deze extra OZB-baten toe te voegen aan de stelpost Areaalmutaties.

53. Toeristenbelasting

Dit betreft een bijstelling van de raming met het oog op het einde van de coronacrisis.

54. Forenzenbelasting - uitbreiding Zuytland Buiten

Dit betreft extra baten in verband met de uitbreiding Zuytland Buiten. De oplevering hiervan staat gepland voor eind 2022.

55. Uitvoering wet WOZ - inhuur

Dit betreft een incidenteel voor 2021 op het P-budget met betrekking tot 2 fte niet ingevulde vacatureruimte.

5.7 Coronacrisis

56. Coronacrisis

1^e Tussenrapportage corona 2021

Bij deze tussenrapportage is aangegeven dat de financiële consequentie bij de Perspectiefnota 2022 worden verwerkt.

Effecten corona

Vanwege Corona zullen er minder aanvragen worden gedaan in relatie tot de A.P.V. en precario rechten. Dit leidt tot minder baten. Het tekort wordt gedekt vanuit de reserve Corona en is budgettair neutraal.

Vanwege Corona zijn er minder kramen toegestaan, hetgeen minder marktgelden betekent. Deze verlaging komt ten laste van de reserve Coronamaatregelen.

Voor 2022 betreft het een corona-effect op de toeristenbelasting, hotelovernachtingen. Deze wordt opgelegd op basis van de cijfers van het jaar ervoor. De verlaging wordt ten laste gebracht van de reserve Coronamaatregelen.

5.8 Sociaal Domein

57. Sociaal Domein

Binnen het Sociaal Domein worden diverse mutaties voorzien. Onderstaand worden deze toegelicht.

Verloop stelpost Sociaal Domein

Mutaties Sociaal Domein in PPN 2022

Bedragen x € 1.000

Saldo stelpost voor PPN 2022

2021	2022	2023	2024	2025
0	685	1.135	1.726	1.726

SD Breed

Aandeel tekort technische begroting

	-575	-574	-563	-563
--	------	------	------	------

Geen indexering toepassen

	171	181	189	189
--	-----	-----	-----	-----

Meicirculaire

PM	PM	PM	PM	PM
----	----	----	----	----

Taakstelling accountmanager

-202	-202	PM	PM	PM
------	------	----	----	----

Taakstelling toezichthouder

-180	-180	-180	-180	-180
------	------	------	------	------

Participatie wet

Participatiewet uitkeringen

	1.328	1.548	1.587	1.624	1.377
	2021	2022	2023	2024	2025
IAOW/ IOAZ	317	405	494	576	635
Rijksinkomsten BUIG	-317	-317	-317	-317	-317
Loonkostensubsidie/ beschut werken	-200	-300	-400	-500	-550
Re-integratie overig	-86	25	50	50	50
Minima / schuldhulp	257	-11	-11	-11	-11

Wmo

Extra formatie Wmo

	-263	-525	PM	PM	PM
Lokale inkoop Wmo	-655	PM	PM	PM	PM
PGB Wmo	290	PM	PM	PM	PM
Collectief vervoer	223	139	120	76	32
Wmo overig	24	24	24	24	24

Jeugd

Lokale inkoop Jeugd

	-3.216	-2.800	-2.000	-2.000	-2.000
PGB Jeugd	105	105	105	105	105
Bijdrage GR JR (voorlopige extra bijdrage)	-374	-647			
Bijdrage GR JR (besluit AB GRJR dd 2-7-2021)	PM	PM	PM	PM	PM
POH JGGZ			PM	PM	PM
Wet Kinderopvang	-250	PM	PM	PM	PM
Jeugd overig	40	-156	40	40	40
Schatting extra baten Jeugdhulp (def. in meicirc.)	1.119	PM	PM	PM	PM
Saldo stelpost SD na mutaties SD	-2.040	-2.608	256	839	558

Toelichting

SD Breed

Aandeel tekort technische begroting

In de technische begroting is een tekort van circa € 1,5 miljoen. Het aandeel van het sociaal domein conform de spelregels is hierin 37%.

Meicirculaire

Mutaties in het accres worden voor 37% toegerekend aan het sociaal domein.

Specifieke taakmutaties gerelateerd aan het sociaal domein komen ten gunste en/of ten nadele van het sociaal domein. De gevolgen van de meicirculaire zijn nog niet bekend en zijn PM opgenomen.

Geen indexering toepassen

Op budgetten waar in 2020 een overschot was en bij budgetten waar een vast begroot bedrag is afgesproken wordt de indexatie niet effectief toegepast. Daarnaast is de stelpost Sociaal domein eveneens geïndexeerd. Dit levert een voordeel op van € 171.000 in 2022, € 181.000 in 2023 en vanaf 2024 een structureel voordeel van € 189.000.

Taakstelling accountmanager

Voor 2021 en 2022 betreft de taakstelling van accountmanagement € 310.000 per jaar. Naast de besparing op centrumtaken, is ten behoeve van de taakstelling op lokale taken € 108.000 structureel

ingevuld. De besparingen betreffen € 85.000 voor het budget dagbesteding en € 22.549 voor het budget Jeugd Ondersteuning Team (JOT). Van de openstaande taakstelling resteert een bedrag ad € 202.000 per jaar. Vooralsnog wordt voorgesteld de openstaande taakstelling te verrekenen met de stelpost sociaal domein. De nog te behalen besparingen kunnen dan in het vervolg rechtstreeks van de betreffende budgetten worden afgeboekt.

De formatie van de accountmanagers (3 fte) is voorlopig t/m 2022 begroot. Als uit een evaluatie blijkt dat inzet van accountmanagers succesvol is dan zal de formatie vanaf 2023 worden verlengd. Wanneer de formatie accountmanagers vanaf 2023 structureel wordt verlengd, dan moet hiervoor nog dekking worden gezocht. De structurele besparing van € 108.000 is vanaf 2023 als stelpost opgenomen die kan worden ingezet als dekking. Voor de resterende dekking ad € 202.000 volgt nadere advisering. Vanaf 2023 is voor deze post een PM post opgenomen.

Taakstelling toezichthouder

Betreffende toezichthouders Wmo is er een structurele taakstelling van € 180.000. Dit is een wettelijk verplichte taak. Op dit moment wordt voorgesteld om de taakstelling te verrekenen met de stelpost. De te realiseren besparingen door de toezichthouders worden hierna rechtstreeks ten gunste gebracht van de betreffende budgetten.

Participatie wet

Participatiewet uitkeringen

1. Het aantal bijstandsuitkeringen is in 2020 minder hard gestegen dan verwacht als gevolg van de corona crisis. Dit betekent dat het aantal uitkeringen op 1 januari 2021 ook lager is (100 lager), waardoor het gemiddeld aantal uitkeringen over 2021 en verder lager uitvalt dan eerder in de prognose (en de begroting) rekening mee is gehouden. De minder grote stijging in 2020 heeft dus een structureel voordeel van circa € 1,2 miljoen tot gevolg.
2. In de begroting 2021-2024 is rekening gehouden met een 3% stijging van het aantal participatiewet uitkeringen in 2021. Vanwege de huidige ontwikkelingen en het Rijksbeleid om ondernemers veel te compenseren wordt nu uitgegaan van een 2% stijging in 2021. Deze aangepaste prognose levert een voordeel op van € 150.000 in 2021 en verder structureel vanaf 2022 € 300.000.

IAOW/IOAZ

1. Het aantal IOAW-uitkeringen is in 2020 fors gedaald. De daling zal de komende jaren waarschijnlijk zich gaan doorzetten, doordat de IOAW een 'soort uitsterfconstructie' is, waarbij alleen mensen met een geboortjaar voor 1965 nog in aanmerking komen voor de IOAW. Deze aangepaste prognose levert een structureel voordeel op van € 326.000 in 2021 oplopend naar € 644.000 in 2025.
2. Op basis van de gerealiseerde terugvorderingen in 2020 en in het 1e kwartaal 2021 worden de begrote nieuwe terugvorderingen IOAW nu ingeschat op € 25.000 in plaats van € 50.000, oftewel een structureel nadeel van € 25.000 op de inkomsten.
3. Er wordt uitgegaan van gemiddeld 9 IOAZ-uitkeringen per jaar in plaats van de begrote 10. Dit levert een structureel voordeel op van € 15.900 = gemiddelde prijs uitkering IOAZ.

Rijksinkomsten BUIG

Eind april 2021 is een nieuwe beschikking ontvangen van de BUIG-uitkering. Deze beschikking is € 316.561 lager dan de vorige beschikking. De belangrijkste reden voor de verlaging is dat het macrobudget verlaagd is, omdat het aantal bijstandsuitkeringen landelijk minder sterk is gestegen dan verwacht als gevolg van de coronasituatie. In september wordt het definitieve BUIG budget 2021 vastgesteld. Vooralsnog worden de baten van BUIG structureel met € 316.561 verlaagd.

Als gevolg van corona is de ontwikkeling van het Rijksbudget BUIG onzeker. Dit ligt mede aan de ontwikkeling van het aantal uitkeringen op macroniveau. Daarnaast is er mogelijk sprake dat de inkomsten voor loonkostensubsidie uit het objectief verdeelmodel van BUIG verdwijnen en afgerekend worden op werkelijke realisatie. Vanuit de LIAS BUIG tool wordt wel rekening mee gehouden dat het Rijksbudget in 2022 verder zal stijgen dan nu begroot. Kortom veel onzekerheden, hetgeen kan betekenen dat deze middelen in de 2e tussenrapportage weer moeten worden bijgesteld.

Loonkostensubsidie/beschut werken

1. Door het toenemend aantal personen met een loonkostensubsidie wordt voorgesteld het budget in 2021 met € 100.000 verhogen. Verwacht wordt dat deze stijging zal toenemen waardoor het nadeel geleidelijk oploopt naar € 250.000 in 2025.
2. Door het toenemend aantal personen met beschut werken zullen de kosten ook gaan stijgen in de komende jaren. Dit betreft zowel het loongedeelte als het begeleidingsgedeelte:
 - a. Het betreft een nadeel van € 75.000 in 2021 en vanaf 2022 € 250.000 voor loonkosten
 - b. Het betreft een nadeel van € 25.000 in 2021 en vanaf 2022 € 50.000 voor begeleiding.

Re-integratie overig

1. Uit de begroting 2021 van de BV VPW blijkt dat op het re-integratiegedeelte (leerlijnen) nog een tekort is van € 96.000. Dit wordt incidenteel verwerkt.
2. Binnen het budget individuele studietoelage is nog ruimte in het budget. Op basis van de huidige cijfers kan dan een bedrag vrijvallen oplopend tot € 50.000 structureel. Mochten er in de toekomst plannen komen om dit te intensiveren dan kan hiervoor een business case worden geschreven.

Minima/ schuldhulp

1. De uitgaven aan subsidies die verstrekt worden in het kader van het minimabeleid vallen € 11.000 hoger uit. Dit komt mede door indexering van de subsidie van de voedselbank als gevolg van hogere huisvestingskosten.
2. Vanwege corona zullen de uitgaven en de inkomsten voor de Rotterdampas in 2021 naar verwachting op hetzelfde niveau zijn als in 2020, per saldo een incidenteel voordeel van € 111.000. Vanaf 2022 en verder is het onzeker en wordt de begroting nog niet aangepast.
3. De regeling voor de individuele inkomensvoet is in 2020 veranderd. De uitgaven zijn in 2020 € 140.000 lager uitgevallen dan begroot. De vraag is of dit structureel is en/of dat het alleen een effect is van het eerste jaar. Een toenemende werkloosheid kan ook leiden tot een hoger beroep op deze regeling. Voorgesteld wordt alleen het budget voor 2021 te verlagen met € 129.000 en nog niet structureel.
4. De uitgaven aan schuldbemiddeling ondernemers vallen nog lager uit dan begroot. Voorgesteld wordt om voor 2021 het begrote bedrag van € 73.000 te verlagen naar € 45.000 (een voordeel van € 28.000, conform begroting 2020). Dit is voor 2021 nog toereikend. Vanaf 2022 wordt een groei van de uitgaven verwacht mede door aflopen Rijksregelingen en door het meer promoten van schuldbemiddeling bij ondernemers.

Wmo

Extra formatie Wmo

Vanwege een toename van het aantal Wmo aanvragen en meldingen is gevraagd om extra formatie voor 2021 (vanaf juli 2020) en 2022. Naar aanleiding van een opgestelde memo is hierbij gekozen voor een dienstverleningsniveau van 100%, waarbij derhalve geen wachtlijsten meer zijn. Dit betekent dat voor 2021 en 2022 de formatie tijdelijk wordt uitgebreid met 6,24 fte ad. € 524.591 per jaar (inclusief overhead).

Lokale inkoop Wmo

1. **Dagbesteding:** Uit een prognose op basis van data-analyse wordt mede door een corona effect een voordeel van € 355.000 op dagbesteding verwacht in 2021. Van dit voordeel is € 85.000 gerealiseerd door inzet accountmanagers wat geleid heeft tot een structurele besparing (dit voordeel komt ten gunste van de taakstelling accountmanagers) en € 270.000 is het effect van minder gerealiseerde dagdelen dagbesteding mede door het corona effect. Op dit moment is nog geen juiste inschatting te maken voor de prognose voor 2022 en verder. Huishoudelijke hulp: De uitgaven aan huishoudelijke hulp lijken zich meer te stabiliseren. Na corona kan de groei weer sterk toenemen zonder het toepassen van enkele maatregelen. De verwachting dat de acties opgenomen in het Plan van Aanpak Huishoudelijk hulp wellicht wat effect kan hebben op de in- en uitstroom. Vooralsnog geen bijstelling van het budget.
2. **Begeleiding Wmo:** Uit een prognose op basis van data-analyse wordt een nadeel van € 800.000 op begeleiding verwacht in 2021. Dit nadeel loopt in deze analyse meerjarig op. Er zijn nog een aantal ontwikkelingen die het nadelig saldo kunnen drukken, dit wordt nog onderzocht. Zo wordt onder meer met zorgaanbieders en uitvoerders van de gemeente gekeken naar een werkwijze om zorg af te schalen, bijv. van zwaardere begeleiding naar een lichtere vorm van begeleiding. Daarnaast wordt in het kader van het programma Toekomstbestendig sociaal domein onderzocht welke mogelijkheden er zijn om individuele begeleiding te transformeren naar een alternatieve voorziening. Vooralsnog wordt het nadeel incidenteel in 2021 verwerkt.
3. **Trajecten Licht Verstandelijke Beperking (LVB):** Er zijn nu 3 trajecten LVB actief. Rekening houdend met gedurende het jaar nog een instroom van 1 a 2 cliënten kunnen de kosten € 125.000 bedragen. Eerder werden de kosten voor LVB trajecten binnen de reeds bestaande Wmo budgetten, zoals PGB kortdurend verblijf. Vanaf 2021 wordt een apart budget geraamd voor trajecten LVB. Dit nadeel valt dus voor een deel weg tegenover het voordeel bij PGB Wmo. Per saldo betekent bovenstaande voor de perspectiefnota een incidenteel nadeel van € 655.000 in 2021 (1. voordeel ad € 270.000, 2. nadeel ad € 800.000, 3. nadeel ad € 125.000). Voor de gehele Wmo geldt dat medio 2021 de prognoses opnieuw worden bijgesteld voor 2022 en verder, zodat deze aanpassingen verwerkt kunnen worden in de begroting 2022-2025. De bijstelling in de perspectiefnota voor Wmo is dus vanaf 2022 PM.

PGB Wmo

Het aantal PGB's voor de Wmo is al enige tijd aan het dalen. Een PGB-aanvraag wordt middels heldere beleidsregels kritischer bekeken. Ook zijn een aantal PGB's beëindigd bij aanbieders waarmee een raamovereenkomst is. Daarnaast vindt een verschuiving plaats van het PGB budget naar lokale inkoop Wmo (LVB trajecten). Voor trajecten LVB wordt vanaf 2021 een apart budget geraamd. Het voordelig saldo wordt vooralsnog alleen voor 2021 geraamd. De structurele bijstelling van de PGB Wmo zal, gezamenlijk met de lokale inkoop Wmo, worden meegenomen in de begroting 2022-2025.

Collectief vervoer

Uit een prognose op basis van data-analyse wordt een meerjarig aflopend voordeel verwacht. Tijdens corona is een daling te zien in het aantal cliënten. Daarvoor was sprake van een stijging. In de prognose wordt aanname gedaan dat vanaf september 2021 de situatie weer is, zoals voor corona. Tegenover de lagere uitgaven collectief vervoer staat een nadeel op de eigen bijdragen. Deze worden € 50.000 lager ingeschat dan begroot voor 2021 en € 25.000 voor 2022.

Wmo overig

1. Binnen het budget uitvoeringskosten Wmo is er een structurele ruimte, waarbij het mogelijk is het budget met € 15.000 te verlagen zonder dat dit ten koste gaat van de activiteiten die moeten worden verricht.
2. De uitgaven aan medische keuringen worden structureel met € 3.000 verlaagd op basis van realisatie voorgaande jaren. De inkomsten aan leges (urgentieverklaringen) worden met € 6.000 verhoogd op basis van realisatie in voorgaande jaren. Per saldo een structureel voordeel van € 9.000.

Jeugd

Jeugd lokale ondersteuning

In de tweede tussenrapportage 2020 is een incidenteel groot nadeel gemeld m.b.t. de budgetten jeugd lokale ondersteuning. De lokale ondersteuning Jeugd wordt per 2020 ingekocht via een Open House procedure. In de jaarstukken 2020 is een aanvullend nadeel op de budgetten jeugd lokale ondersteuning gemeld. Uit data-analyse blijkt dat het nadeel m.n. zit bij het kinderdagcentrum (KDC) en individuele behandeling. In 2020 is de wachtlijst voor het KDC ingelopen omdat er een nieuwe locatie is geopend. Hierdoor is het gemiddeld aantal klanten bij het KDC gestegen wat meer kosten geeft. Het aantal cliënten met een indicatie voor individuele behandeling is eveneens toegenomen wat ook meer kosten geeft. Gedurende 2021 zal worden gestart met een aantal acties om de budgetten Jeugd lokale ondersteuning beter te beheersen. Verwachting is dat het nadeel voor 2021 ad € 3,2 miljoen komende jaren stapsgewijs afneemt naar € 2 miljoen vanaf 2023.

PGB Jeugd

Het aantal PGB's Jeugd is in 2020 afgenomen met 10% t.o.v. 2019. Een PGB-aanvraag wordt middels heldere beleidsregels kritischer bekeken. Ook zijn een aantal PGB's beëindigd bij aanbieders waarmee een raamovereenkomst is.

Bijdrage GR JR

1. Het negatieve resultaat van de jaarrekening 2020 GR JR wordt conform afspraak naar rato verdeeld over de deelnemende gemeenten aan de GR JR. Op basis van de eerste voorlopige jaarrekening GR JR 2020 hebben we een nog te betalen post in onze jaarrekening 2020 opgenomen van € 251.814. Op basis van ontwikkelingen houden we er rekening mee dat het AB GR JR op 2 juli 2021 een groter nadeel op de jaarstukken vaststelt. In navolging daarvan zal Nissewaard een aanvullend nadeel moeten betalen om het tekort op GR JR-niveau voor 2020 te dekken. Op basis van de voorlopige jaarrekening GR JR 2020 die nu voorligt is het resultaat op GR JR-niveau € 8.107.968 nadelig. Het aandeel van Nissewaard hierin is € 625.976. Dit maakt dat er een aanvullend nadeel van € 374.162 in de PPN 2022 is geraamd.
2. De voorlopige extra bijdrage van Nissewaard aan de GR JR voor de begroting 2022 bedraagt € 646.520 (dit is excl. de vlaktaks verrekening jaarstukken GR JR 2020). Vooralsnog wordt dit tekort niet meegenomen in de meerjarenraming 2023 – 2025 van de gemeente Nissewaard. Reden hiervoor is dat de komende jaren diverse ontwikkelingen bij de GR JR plaatsvinden, zoals de nieuwe contracten die per 2023 ingaan, waarvan de financiële effecten nog niet bekend zijn.

Bijdrage GR JR PM (besluit AB GR JR dd 2-7-2021)

Het AB GR JR onderzoekt momenteel scenario's. Naar aanleiding van de eerste inzichten over de onderzochte scenario's beziet het AB GR JR of de financiële kaders voor 2021 en de ontwerpbegroting 2022 moeten worden aangepast. Concreet betekent dit dat het AB GR JR op 2 juli 2021 mogelijk een begrotingswijziging voor 2021 vaststelt en de ontwerpbegroting GR JR 2022 naar boven bijstelt. De recent door het rijk beschikbaar gestelde tijdelijke middelen kunnen dan snel

worden ingezet voor onder meer de wachtlijstaanpak en het opvangen van Corona-effecten in de specialistische jeugdhulp. Conform het Besluit Begroting en Verantwoording dient de GR JR tijdig een sluitende begroting 2022 en meerjarenraming bij de provincie in te dienen. Indien deze stukken tijdig worden ingediend en de begroting structureel in evenwicht is, is het lichte toezichtregime van de provincie van toepassing. Hierom is er geen ruimte om de reguliere zienswijzeprocedure hiervoor te volgen.

POH JGGZ

Het budget POH JGGZ is t/m 2022 begroot. In 2021 volgt een evaluatie. Wanneer de POH JGGZ structureel wordt doorgevoerd moet er vanaf 2023 dekking worden gezocht voor € 500.000. Mogelijk minder als zorgverzekeraars gaan meebetalen. Vanaf 2023 komen er mogelijk ook middelen en taken vanuit de GR JR over en kan de POH JGGZ mogelijk deels vanuit deze middelen worden gedekt.

SMI Kinderopvang

In 2020 is beleidsmatig ingestoken op het beperken van de uitgaven aan SMI Kinderopvang en is de begroting hiervoor verlaagd. De praktijk laat dit echter niet zien. Na het eerste kwartaal 2021 zijn de uitgaven reeds € 200.000. Voorgesteld wordt de begroting 2021 incidenteel op te hogen van € 350.000 naar € 600.000. Momenteel wordt nader onderzocht waar deze toename in gelegen is en of dit al dan niet tijdelijk is.

Jeugd overig

1. De huisvestingslasten van de JOT's zijn begroot t/m 2021. Structurele dekking en huisvestingsplan wordt meegenomen in de opdrachten van het programmateam TBSD m.b.t. toegang en ingang. Voor 2022 moeten nog wel huisvestingskosten ad € 196.000 begroot worden.
2. Binnen het budget uitvoeringskosten Jeugd is er structurele ruimte die met € 40.000 afgeraamd kan worden zonder dat dit ten koste gaat van de activiteiten.

Schatting incidentele extra baten Jeugdhulp voor het jaar 2021 (def. in meicirc.)

Schatting van de incidentele extra baten jeugdhulp voor 2021 voor het lokale deel zijn € 1.118.600 (0,47 % van € 238 miljoen). Het definitieve bedrag wordt naar verwachting in de meicirculaire 2021 opgenomen.

6. Bijlage III Overzicht administratieve mutaties 2021 - 2025

Onderstaand wordt een overzicht inclusief bijbehorende toelichting weergegeven van de geïnterpreteerde administratieve mutaties voor 2021 – 2025. Deze mutaties zijn budgettair neutraal en slechts financieel technisch van aard.

Bedragen x € 1.000 “-” = nadelig

Nr.	Omschrijving	Programma		2021	2022	2023	2024	2025
1.	Bomen Monumentenbos	PGM02	baten	10	10	10	10	10
		PGM02	lasten	-10	-10	-10	-10	-10
2.	Rioolrecht (t.b.v. verdichting)	PGM02	baten	125	124	24	75	75
		PGM02	lasten	-125	-124	-24	-75	-75
3.	SD CT Tussenvoorziening Hobbema	PGM05	baten	-303				
		PGM05	lasten	303				
4.	SD OAB	PGM05	baten	386	386	386	386	386
		PGM05	lasten	-386	-386	-386	-386	-386
5.	SD Re-integratie	PGM05	baten	-22				
		PGM05	lasten	22				
6.	SD Sociale recherche	PGM05	baten	-5	-5	-5	-5	-5
		PGM05	lasten	5	5	5	5	5
7.	SD TOZO	PGM05	baten	929				
		PGM05	lasten	-929				
8.	SD Kwaliteitszorg KO	PGM05	baten	-13	-14	-14	-14	-14
		PGM05	lasten	13	14	14	14	14
9.	Subsidie MEE, SWO en Kwadraad	PGM05	baten	20				
		PGM05	lasten	20				
10.	SD CT-BW	PGM05	lasten	3.411	112	50	50	50
		PGM05	lasten	-3.411	-112	-50	-50	-50
11.	SD CT-MO	PGM05	lasten	51	51	81	81	81
		PGM05	lasten	-51	-51	-81	-81	-81
12.	SD CT-PGB BW	PGM05	lasten	170	170	170	170	170
		PGM05	lasten	-170	-170	-170	-170	-170
13.	SD CT-VO	PGM05	lasten	616	544	544	544	544
		PGM05	lasten	-616	-544	-544	-544	-544
14	Overheveling Duurzaamheid	PGM03	baten	-31				
		PGM03	lasten	31				
15	Overheveling Herstructurering Sterrenkwartier	PGM03	baten	-180				
		PGM03	lasten	180				
16	Overheveling OAB middelen	PGM05	baten	172				
		PGM05	lasten	-172				

Nr.	Omschrijving	Programma			2021	2022	2023	2024	2025
17	Overheveling Thuiswerkregeling	PGM06		baten	137				
		PGM06		lasten	-137				
	Totaal				0	0	0	0	0

Toelichting administratieve mutaties

1. Bomen Monumentenbos

Voor het Monumentenbos worden bomen ingekocht, waar een vergoeding tegenover staat. De lasten en baten moeten nog in de begroting worden opgenomen.

2. Rioolrecht (t.b.v. verdichting)

In het, in december 2020, vastgestelde Watertakenplan is een budget opgenomen voor subsidies Groene daken. Deze budgetten staan in 2022 en 2023 geraamd. De uitvoering vindt echter in 2021 en 2022 plaats, waardoor de budgetten naar voren worden geschoven. E.e.a. wordt verrekend met de voorziening Riolerig. Tevens is er in het vastgestelde Watertakenplan 2021-2025 een budget opgenomen voor herstelkosten van wegen na werkzaamheden aan het riool. Deze mutatie is niet meegenomen in de begrotingswijziging bij het raadsvoorstel/besluit. Hiermee wordt dat alsnog gecorrigeerd.

3. SD CT Tussenvoorziening Hobbema

De tussenvoorziening Hobbemastraat is voorgeschoten vanuit de reserve centrumtaken en nu conform afspraak ten laste gebracht van het budget DU brede aanpak dak- en thuisloosheid.

4. SD OAB

De beschikking voor de OAB-middelen valt € 386.000 hoger uit.

5. SD Re-integratie

Vanwege hogere rijksbijdrage dan verwacht wordt de aanvullende bijdrage voor de gemeentes verlaagd.

6. SD Sociale recherche

De bijdrage van de gemeente Brielle wordt verlaagd. Hiertegenover staat een verlaging van de lasten.

7. SD TOZO

De beschikking van de TOZO is opgenomen in de begroting.

8. SD Kwaliteitszorg KO

Er komen minder leges kinderopvang binnen dan geraamd. Hiertegenover staat een verlaging van de lasten

9. Subsidie MEE, SWO en Kwadraad

MEE, SWO en Kwadraad voor het jaar 2021 een subsidie te verlenen en deze te onttrekken aan de Corona reserve.

10. SD CT-BW

In 2021 wordt het budget subsidies niet volledig besteed, er vindt overheveling plaats van circa € 3 miljoen naar de stelpost BW. Het betreft een incidenteel voordeel.

11. SD CT-MO

Vanaf 2023 wordt er € 80.000 overgeheveld van de stelpost Maatschappelijke Opvang naar subsidies MO.

12. SD CT-PGB BW

De lagere uitgaven voor de PGB (persoonsgebonden budget) worden overgeheveld naar de stelpost centrumtaken Beschermd Wonen.

13. SD CT-VO

Vanaf 2021 wordt er € 540.000 overgeheveld van de stelpost VO naar subsidies VO.

14. Overheveling Duurzaamheid

In het raadsvoorstel Overheveling 2020 -> 2021 (vastgesteld in de raad van 21 april 2021) is voor de budgetten met betrekking tot Duurzaamheid een bedrag meegenomen van € 483.627. Na opstelling van dit voorstel zijn ten laste van het boekjaar 2020 nog facturen geboekt, waardoor het overhevelingsbedrag moet worden bijgesteld naar € 452.187.

15. Overheveling Herstructurering Sterrenkwartier

In het raadsvoorstel Overheveling 2020 -> 2021 (vastgesteld in de raad van 21 april 2021) is voor de budgetten met betrekking tot Herstructurering Sterrenkwartier een bedrag meegenomen van € 605.396. Na opstelling van dit voorstel zijn ten laste van het boekjaar 2020 nog facturen geboekt, waardoor het overhevelingsbedrag moet worden bijgesteld naar € 425.588.

16. Overheveling OAB middelen

In het raadsvoorstel Overheveling 2020 -> 2021 (vastgesteld in de raad van 21 april 2021) is voor de budgetten met betrekking tot de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid (OAB) een bedrag meegenomen van € 1.029.274. Na opstelling van dit voorstel hebben in het boekjaar 2020 nog boekingen plaatsgevonden, waardoor het overhevelingsbedrag moet worden bijgesteld naar € 1.200.849.

17. Overheveling Thuiswerken

In het raadsvoorstel Overheveling 2020 -> 2021 (vastgesteld in de raad van 21 april 2021) is voor het budget met betrekking tot thuiswerken een bedrag meegenomen van € 405.000. In de overheveling is rekening gehouden met saldering van de personele lasten, daardoor was het overgeheveld bedrag lager dan bedoeld. Door deze post op te nemen wordt deze omissie rechtgetrokken. Het overhevelingsbedrag moet worden bijgesteld naar € 542.000.

7. Bijlage IV Reserves en voorzieningen

In de onderstaande tabellen is de stand van de reserves en voorzieningen terug te vinden per 1 januari van het betreffende jaar. De reserve- en voorzieningenmutaties betreffende de bestuurlijke besluiten naar aanleiding van de begroting 2021 – 2024 dan wel via separate besluitvorming (inclusief voorstellen in deze perspectiefnota, zie onderstaand).

Reserves

	Bedragen x € 1.000				
Per 01-01	2021	2022	2023	2024	2025
Omschrijving					
Algemene reserve	70.058	69.385	69.128	68.048	67.898
Totaal Algemene reserve	70.058	69.385	69.128	68.048	67.898
Annuïteiten	5.250	4.798	4.379	3.997	3.652
Flankerend Beleid	1.630	1.490	1.090	1.090	1.090
Beheer	5.487	2.018	698	413	128
Herstructurering de Akkers	434	0	0	0	0
Herstructurering Sterrenkwartier	953	748	748	748	748
Herstructurering wijken	0	1.000	1.000	1.000	1.000
Nn2040	2.070	1.256	536	116	116
Projecten	1.000	368	368	368	368
Duurzaamheid	1.495	1.140	885	420	0
Egalisatie milieuheffing	982	1.020	1.058	1.096	1.134
Coronamaatregelen	3.567	2.024	1.548	1.548	1.548
Parkeerbeleid	492	492	492	492	492
Verkoopresultaat gem. gebouwen	1.099	753	753	753	753
Onderhoud gemeentelijke gebouwen	6.054	3.796	2.541	2.552	2.563
Verduurzaming gemeentelijke gebouwen	1.287	1.185	1.159	1.133	1.107
Sportaccommodaties	607	556	505	454	403
Onderwijshuisvesting	1.166	2.006	2.006	2.006	1.955
Ontwikkeling klantcontactcentrum (KCC)	379	209	153	153	153
De Boeg daklozenopvang	188	173	158	143	128
Sociaal domein (1)	6.895	-347	-1.312	-1.312	-1.312
Centrumtaken maatschappelijke opvang/vrouwenopvang (MO/VO)	13.738	12.483	12.127	12.127	12.127
Thuiswerkregeling	0	80	160	240	320
Totaal bestemmingsreserves	54.773	37.248	31.052	29.537	28.473
Totaal reserves	124.831	106.633	100.180	97.585	96.371

(1) Bij de programmabegroting 2022 – 2025 zullen nadere voorstellen gedaan worden om te zorgen dat deze reserve structureel positief is.

Reservemutaties in deze perspectiefnota

	2021	2022	2023	2024	2025
Omschrijving					
Algemene reserve					
Storting in reserve Nn2040	-300				
Beheer					
Onderhoud begraafplaats	-92				
Viaduct Baljuwlaan		-1.035			
Onderhoud bosplantsoen en parkbos		-285	-285	-285	
Nn2040					
Storting Algemene reserve	300				
Placebranding	-100	-200			
Coronamaatregelen					
1 ^e Tussenrapportage corona 2021	-3.127	-425			
Baten belastingen/precario/leges	-77	-51			
Onderhoud gemeentelijke gebouwen					
Onderhoud gebouwen	-275	-1.266			
Verwijderen parkeerautomaten	-45				

Voorzieningen

Bedragen x € 1.000

Per 01-01	2021	2022	2023	2024	2025
Omschrijving					
Pensioen APPA	1.457				
Riolering	13.173	13.027	12.861	12.680	12.484
Totaal voorzieningen	15.204	15.056	14.909	14.714	14.515

8. Bijlage V Investeringskredieten

Onderstaand is een overzicht opgenomen van voor 2021 beschikbaar gestelde kredieten, via de Programmabegroting 2021 - 2024 dan wel via separate advisering, en de geplande investeringen voor 2022 en verder. Bij het opstellen van de begroting 2022 – 2025 zal dit overzicht geactualiseerd worden.

bedragen x € 1.000

Onderwerp	2021	2022	2023	2024	2025
Accommodaties – diversen					
Rivierabad zonnepanelen	327				
Energiescan 2e fase	95				
Verduurzamen vastgoed fase 1	1.194				
Stadhuis elektronische beveiliging camera's	20				
Restaurant spoelkeuken	35				
Verbouwing huisvesting Syntrophos	126				
Stadhuis raambekleding/zonwering 21	360				
Inrichting Centrale huisvesting Stadsbeheer	50				
Pand Voorweg (team Buitenruimte)	3.097				
Werkplekinrichting 2021		300			
Werkplekinrichting 2022			300		
Restaurant keukeninrichting (1)	40				
Werkplekinrichting 2023				300	
Werkplekinrichting 2024				300	
Diverse investeringen Accommodaties				10.991	
AV Narrowcasting			25		
AV fractie en vergaderkamers				25	
Parkeergarages					
Kopspijkergarage 2e fase verbouwing	31				
Kopspijkergarage 2e fase verbouwing - apparatuur	58				
Installaties parkeergarage 3 jaar	20				
Installaties parkeergarage 8 jaar	184				
Installaties parkeergarage 5 jaar	17				
Installaties parkeergarage 10 jaar	379				
Installaties parkeergarages 10 jaar		695			
Installaties parkeergarages 3 jaar			45		
Installaties parkeergarages 12 jaar			70		
Meldkamer			50		
Verv install parkeegar 10 jr 2024				109	
Verv install parkeegar 12 jr 2024				54	
Verv install parkeegar 8 jr2024				21	

Onderwerp	2021	2022	2023	2024	2025
Veiligheid					
Plaatsing WAS paal Zuidland	42				
Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs					
Nieuwbouw Sterrenkwartier	645				
Renovatie De Vuurvogel	2.247				
Tijdelijke huisvesting onderwijs	491				
Nieuwbouw De Elementen	880				
Scala Rietvelden/Charles de Foucauld	495				
Gymzaal My College	120				
Gymzaal Scala/Charles	120				
Renovatie schoolgebouwen	1.700				
Theater de Stoep					
Besturing trekkenwand	25				
Geluidsinstallatie De Stoep 2021	111				
Geluidsinstallaties 2020	19				
Verlichting De Stoep 2020	92				
Verlichting De Stoep 2021	601				
Trekkenwand 2020	150				
Projectiemiddelen	29				
Stoffering De Stoep		79			
Verlichting De Stoep 2022		22			
Geluidinstallatie De Stoep 2023			92		
Horeca en inrichting De Stoep 2023			50		
Verlichting De Stoep 2023			23		
Foyerinrichting De Stoep 2024				29	
Geluidsinstallatie De Stoep 2024				150	
Horeca en inrichting De Stoep 2024				68	
ICT/beveiliging/kasse De Stoep 2024				83	
Presentatiemiddelen De Stoep 2024				45	
Trekkenwand De Stoep 2024				238	
Vloeren De Stoep 2024				35	
Sportpark Guldeland					
Voetbalcomplex Toldijk Zuid	-14				
Sport –diverse					
Aanleg Beachveld	55				
Buitensportfaciliteit Maasboulevard	500				
Verduurzamen sportaccommodaties	538				
Verduurzamen sportaccommodaties - baten	-208				
Skatepark Groenewoud	335				
Kantplanken kunstgrasvelden	35				
PRC Delta wielerved - renovatie toplaag	56				

Onderwerp	2021	2022	2023	2024	2025
PRC Delta wielervedbaan - renovatie topklaag – baten	-4				
Tenniscomplex Zuidland	2.723				
Tenniscomplex Zuidland baten	-487				
SCO '63 – veld 2			47		
SCO '63 – veld 2 baten			-8		
SCO '63 – veld 3			87		
SCO '63 – veld 3 – baten			-15		
SCO '63 – veld 4 – renovatie topklaag			84		
SCO '63 – veld 4 – renovatie topklaag - baten			-14		
VV Hekelingen – veld 1 topklaag	107				
VV Hekelingen – veld 1 topklaag – baten	-19				
VV Hekelingen - veld 2 kunstgras	539				
VV Hekelingen - veld 2 kunstgras - baten	-94				
LTC De Hartel veld 1 t/m 6 topklaag		201			
LTC De Hartel veld 1 t/m 6 topklaag – baten		-35			
SC Botlek - veld 1 kunstgras		542			
SC Botlek – veld 1 kunstgras – baten		-94			
HSV Spikes - veld 1 renovatie topklaag		99			
HSV Spikes - veld 1 renovatie topklaag – baten		-17			
HSV Spikes - veld 2 renovatie topklaag		44			
HSV Spikes - veld 2 renovatie topklaag – baten		-8			
HSV Spikes ballenvangers, hekwerk, dug out		55			
HSV Spikes ballenvangers, hekwerk, dug out - baten		-10			
HSV Spikes veld 1 barotop		140			
HSV Spikes veld 1 barotop – baten		-24			
HSV Spikes veld 2 barotop dug out		134			
HSV Spikes veld 2 barotop dug out - baten		-23			
LTV de Dalle veld 1 t/m 6 vervangen constructie		182			
LTV de Dalle veld 1 t/m 6 vervangen constructie – baten		-32			
LTV de Dalle veld 1 t/m 6 vervangen topklaag + tennisnetten		186			
LTV de Dalle veld 1 t/m 6 vervangen topklaag + tennisnetten – baten		-32			
Olympic handbal - veld 1 topklaag			195		
Olympic handbal - veld 1 topklaag baten			-34		
Olympic handbal - veld 2 topklaag			194		
Olympic handbal - veld 2 topklaag baten			-34		
(KVOs) Olympic korfbal - veld 1			77		
(KVOs) Olympic korfbal - veld 1 baten			-11		
(KVOs) Olympic korfbal - veld 2			77		

Onderwerp	2021	2022	2023	2024	2025
(KVOs) Olympic korfbal - veld 2 baten			-11		
VV Hekelingen – veld 4			133		
VV Hekelingen – veld 4 baten			-23		
VV Hekelingen – veld 5 renovatie toplaag			98		
VV Hekelingen – veld 5 renovatie toplaag baten			-14		
VV Hekelingen - veld 6 toplaag			101		
VV Hekelingen - veld 6 toplaag baten			-18		
Scouts renovatie toplaag				121	
Scouts renovatie toplaag baten				-21	
Spark nieuwe coating en belijning				193	
Spark nieuwe coating en belijning baten				-34	
Toplaag Botlek veld 2				109	
Toplaag Botlek veld 2 baten				-19	
Toplaag Botlek veld 3				101	
Toplaag Botlek veld 3 baten				-18	
Toplaag Spijkenisse veld 1				131	
Toplaag Spijkenisse veld 1 baten				-23	
VV Spijkenisse veld 6 ren toplaag				119	
VV Spijkenisse veld 6 ren toplaag baten				-21	
Beschoeiingen					
Beschoeiing 2018	100				
Beschoeiing 2021	800				
Particuliere beschoeiingen 2021	200				
Keerwanden Noordkade	600				
Beschoeiingen 2022		800			
Particuliere beschoeiingen 2022		200			
Beschoeiingen 2023			600		
Particuliere beschoeiingen 2023			200		
Beschoeiingen 2024				580	
Particuliere beschoeiingen 2024				200	
Riolering					
Groene Kruisweg OV	38				
Vervanging CTK 2020	1.274				
Vervanging CTK 2021	1.636				
Vrijverval riolering 2019	39				
Vrijverval riolering 2020	1.500				
Vrijverval riolering 2021	851				
Vervanging CTK 2022		1.115			
Vrijverval riolering 2022		1.200			
Vervanging CTK2023			815		
Vrijverval riolering 2023			1.248	1.274	

Onderwerp	2021	2022	2023	2024	2025
Openbaar vervoer					
Metro-busstation	52				
Buitenruimte					
Duikers 2021	70				
Fietspad Hekelingseweg	238				
Overname Ondergrondse containers	163				
Duikers 2023			70		
Verhardingen					
Borgtweg	878				
Chr. Huijgenslaan	1.261				
De Vroon	1.116				
Kerkhoek e.o.	719				
Kluivertweg	235				
Raadhuisstraat e.o.	537				
Reconstructie Veerweg	801				
Reconstructie Eikenlaan	31				
Reconstructie Schrijnwerker	940				
Inrichting Nachtegaalstraat	85				
Herinrichting WC Akkerhof	193				
Herinrichting WC Akkerhof	1.207				
Sportlaan	2.121				
Stationsweg asfalt	1.065				
Theemsweg	370				
Vondelsingel	3.743				
Waterland fase 1	1.570				
Waterland fase 2		1.570			
Groenewoud Noord		1.525			
Heemraadlaan asfalt		1.005			
Rijbaan Hekelingseseweg 1		254			
Rijbaan Hekelingseseweg 2		1.015			
Rotonde Schouw Hekelingseseweg		600			
Schiekamp Noord fase 1		747			
Waterland fase 3			1.570		
Waterland fase 4			1.570		
Akkersvoorde fase 1			1.572		
Lieveplaats e.o.			535		
Raadhuislaan			700		
Akkersvoorde fase 2				1.848	
Verkeersregelinstanties					
Talking traffic	30				
Vervanging VRI 1	65				
Vervanging VRI 2	120				

Onderwerp	2021	2022	2023	2024	2025
Videomeekijksysteem	123				
Diversen					
Plankosten investeringen	150	150	150	150	
Vervanging masten en armaturen	3.000				
Totaal investeringen	45.783	12.586	10.712	17.231	PM

(1) Dit krediet is naar voren gehaald, van 2022 naar 2021. De extra kapitaallasten ad € 4.000 in 2022 worden meegenomen in de eindanalyse van de begroting 2022 – 2025.

Mutaties investeringskredieten

Ten aanzien van een aantal kredieten is een bijstelling noodzakelijk. Het betreft de onderstaande kredieten. De kapitaallasten van deze bijstellingen zijn reeds meegenomen in deze perspectiefnota. Met betrekking tot de afvalstoffenheffing zal dit meegenomen worden in de tarieven voor 2022.

Bedragen x € 1.000

Krediet	Budget 2021	Reeds gerealiseerd	Verplichting	Prognose 2021	Verschil	I/S	Administratief, Afwijking (I), Knelpunt (S)
Parkeerterrein Veerkade	801	0	237	1.051	-250	S	Afwijking (I)
Reconstructie van de Schrijnwerker	927	0	0	1.059	-132	I	Afwijking (I)
	13	0	0	84	-71	I	Afwijking (I)
	0	0	0	112	-112	I	Afwijking (I)
Ondergrondse containers (1)	163	0	0	289	-126	S	Knelpunt(S)
Ondergrondse containers (2)	163	0	0	310	-147	S	Knelpunt(S)
Beschoeiingen	800	0	0	0	800	I	Administratief
	200	0	0	1.000	-800	I	Administratief
Metrobusstation	286	110	324	436	-150	I	Afwijking (I)

Toelichting

Parkeerterrein Veerkade

Door een aantal onvoorziene werkzaamheden in de afgelopen jaren, zoals sanering grond onder het parkeerterrein bij de Veerkade fase 1 is het budget onvoldoende. Ook vindt er op reeds verstrekte investeringskredieten geen indexatie van het krediet plaats. Dit project heeft daar, door de lange doorlooptijd, last van.

Ophoging van het krediet leidt niet tot hogere jaarlijkse lasten, omdat in de begroting rekening is gehouden met een afschrijvingstermijn van 20 jaar. In het onlangs vastgestelde Activabeleid wordt nu uitgegaan van een afschrijvingstermijn van 40 jaar voor reconstructies.

Reconstructie van de Schrijnwerker

In de 2e tussenrapportage 2020 is het Meerjarenuitvoeringsplan van beheer verwerkt in de begroting. De reconstructie van de Schrijnwerker is niet helemaal goed verwerkt, waardoor het krediet nog opgehoogd moet worden. De kapitaallasten staan wel juist in de begroting.

Ondergrondse containers (1) en (2)

De gemeente heeft per 1 juli 2020 de ondergrondse containers van N.V. Reinis aangekocht. De gemeente is nu ook verantwoordelijk om de vervanging en uitbreiding van het aantal containers in 2021 te organiseren. Voor 2021 is een bedrag van € 289.345 nodig om de noodzakelijke vervangingen en uitbreidingen te doen. Er is reed een restant krediet van € 163.145, waardoor nog

een extra krediet benodigd is van € 126.200. Deze investering leidt tot kapitaallasten in 2022 en verder, welke worden meegenomen in het tarief Afvalstoffenheffing 2022. Daarnaast worden het aantal glascontainers uitgebreid. Dit in lijn met het advies "Optimalisatie Omgekeerd Inzamelen". Vanuit Nedvang ontvangt Reinis hiervoor een subsidie van 70% van de aanschaf- en plaatsingskosten (excl. afvoer vrijkomende grond). Het netto benodigde krediet bedraagt € 146.700. Deze investering leidt tot kapitaallasten in 2022 en verder, welke worden meegenomen in het tarief Afvalstoffenheffing 2022.

Beschoeiingen

Dit jaar wordt ingezet op de vervanging van particuliere beschoeiingen. Voor de vervanging van de openbare beschoeiingen vindt eerst een inspectie plaats en wordt een plan opgesteld. Het krediet voor de openbare beschoeiingen wordt daarom dit jaar ingezet voor de vervanging van particuliere beschoeiingen.

Metrobusstation

De omgeving van metrobusstation Spijkenisse Centrum is een ingewikkelde knoop, waar veel infrastructuur en diverse functies samen komen. Daarnaast heeft de gemeente ambities om dit gebied een kwaliteitsimpuls te geven, waarin de reconstructie van het busstation de eerste dominosteen van een bredere gebiedsontwikkeling is. Dit zorgt dat de uitwerking van het voorlopig ontwerp van het busstation duurder uitvalt dan vanuit het voorbereidingskrediet kan worden gedekt. Deze uitwerking is echter nodig om later dit jaar een definitief ontwerp, met een goede kostenraming te kunnen presenteren en een subsidieaanvraag bij de MRDH te kunnen doen. Tegen deze achtergrond wordt een aanvullend voorbereidingskrediet gevraagd van € 150.000. Afhankelijk van deze uitwerking zal de raad een definitieve kredietaanvraag worden voorgelegd voor de reconstructie.